LETNO POROČILO 2018

Poslovno poročilo - državni muzeji

1. Splošni del

Predstavitev javnega zavoda

Naziv muzeja:	Tehniški muzej Slovenije
Naslov:	Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana
Telefon:	01 / 436 16 06, 01 / 251 54 07
Mobilni telefon direktorja:	040 500 791
Direktor:	Natalija Polenec
Spletna stran muzeja	www.tms.si

Opis sedanjega položaja

Tehniški muzej Slovenije (v nadaljevanju TMS) v skladu s svojim poslanstvom skrbi za premično tehniško dediščino. Muzej razpolaga z dvema muzejskima objektoma – grajsko samostanskim kompleksom Bistra, v katerem je večina muzejskih zbirk odprtih za javnost in Gradom Polhov Gradec, kjer je Muzej pošte in telekomunikacij. Upravljamo še z oglednim depojem v Soteski (občina Dolenjske toplice) in zbirkama v dislociranih enotah (grad Bogenšperk, Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici) ter depojem na Ptuju. Leta 2017 smo začeli s selitvijo muzejskega gradiva iz depojev v Bistri v novo urejene depoje v Pivki, katere upravlja Muzej novejše zgodovine Slovenije. Tam smo v septembru 2017 za javnost odprli prvi del oglednih depojev v pritličju, l. 2018 pa v prvem nadstropju. Selitev in izpraznitev podstrešnih prostorov v Bistri bo potekala še predvidoma do l. 2020. Zaradi pomanjkanja ustreznih depojev, imamo najete prostore Zavoda za blagovne rezerve RS v Kočevju in del t.i. kompleksa »Koblerjev mlin« v Borovnici.

Predstavitev vodstva

(poimensko: direktor, pomočnik, vodje strokovnih oddelkov)

Direktorica TMS Natalija Polenec, je petletni mandat začela z dnem 16. 10. 2014.

Predstavitev organov javnega zavoda

(svet, strokovni svet)
Svet zavoda: mandat od 6. 2. 2018 do 6. 2. 2022;
Predsednica: dr. Katja Mahnič, namestnik predsednice: Ivan Oven, člani: Tomaž Škrabar, dr. Gregor Papa, Boštjan Troha.

Strokovni svet: mandat od 18. 4. 2017 do 18. 4. 2021;
predsednica: Irena Lačen Benedičič, namestnik predsednice dr. Ivan Bratko,
člani: Ivana Leskovec, Boris Brovinsky, Majda Pungerčar in Bernard Petrovčič.

Predstavitev dejavnosti

(poslanstvo)

TMS je javni zavod s področja varstva premične tehniške dediščine. Kot nacionalni muzej je zadolžen za pokrivanje področja vse države, njegov ustanovitelj je država Slovenija. Veljavni akt o ustanovitvi je bil sprejet v letu 2003 (ULRS, 60/03). Sprememba sklepa, s katero je bil TMS določen kot upravljalec graščine v Polhovem Gradcu, kjer je od junija 2008 nova lokacija Muzeja pošte in telekomunikacij, je bila sprejeta v decembru 2007 (ULRS, 119/07). Ob koncu januarja 2009 je bil sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega Zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 8/09), ki na novo opredeljuje sestavo sveta zavoda, oktobra 2014 pa Sklep o spremembi in dopolnitvi

Sklepa o ustanovitvi JZ TMS zaradi spremembe sedeža uprave (ULRS 78/14) zaradi selitve na Tržaško 2 v Ljubljani).

Poslanstvo TMS je:

- zbiranje, ohranjanje in razstavljanje predmetov tehniške dediščine s poudarkom na proizvodih domačega znanja in tistih, ki so bistveno vplivali na življenje Slovencev, ali so kakorkoli značilni za slovenski prostor,
- pregled nad stanjem premične tehniške dediščine na terenu in sodelovanje s sorodnimi ustanovami pri izvajanju te naloge,
- širjenje tehniške kulture, popularizacija znanosti in tehnike ter predstavljanje najnovejših razvojnih dosežkov doma in v svetu,
- raziskovanje zgodovine znanosti in tehnike ter predstavljanje novih dognanj javnosti,
- promocija Slovenije preko predstavitve največjih dosežkov slovenskih raziskovalcev in tehnikov ter prikaz najuspešnejših slovenskih podjetij,
- preučevanje in spremljanje vplivov tehnološkega razvoja na človeka in naravo ter širjenje ekološke ozaveščenosti.

Obseg delovanja

(dejavnosti)

Kot nacionalna ustanova TMS skrbi za ohranjanje, varovanje, evidentiranje, prezentiranje in popularizacijo tehniške dediščine in znanosti različnim ciljnim skupinam. V okviru muzeja trenutno delujejo sledeči oddelki: cestno prometni, tekstilni, kmetijska mehanizacija, lesarski, gozdarski, elektro, pošta in telekomunikacije, Slovenski lovski muzej, ribiški oddelek, ter tiskarstvo. V postopku oblikovanja so zbirke s področja letalstva, gradbeništva, kovinarstva in zgodovinskih osebnosti.

Muzej pošte in telekomunikacij je bil po selitvi iz Starološkega gradu odprt v Polhovem Gradcu l. 2009. V Soteski ob Krki je urejen ogledni depo. Poleg tega TMS skrbi za Valvasorjevo tiskarsko delavnico na gradu Bogenšperk ter Usnjarsko delavnico v Bohinjski Bistrici. L. 2017 je TMS dobil v uporabo prostore v Pivki, namenjene depojem in oglednim depojem.

2. Posebni del – poročilo o izvedbi programa

I. SKLOP

Navodilo: prosimo vpišite zbirni podatek za celoten javni zavod

Naloga	do 31.12.2018	2018		indeks realizacije (predvideno/ realizirano)
		Predvideno[1] v potrjenem programu dela	**Realizirano**	
Evidentiranje	Število predmetov v akcesiji	Predvideno število predmetov v akcesiji	Realizirano število predmetov v akcesiji	90 %
	6659*	**308**	**269****	
Inventarizacija	Število vseh predmetov premične kulturne dediščine, ki so bili vpisani v inventarno knjigo muzeja	Predvideno število na novo inventariziranih predmetov	Realizirano število na novo inventariziranih predmetov	294 %
	5733***	**175**	**515******	
Digitalizacija	Skupno število digitalno inventariziranih predmetov	Predvideno število digitalno inventariziranih predmetov	Realizirano število digitalno inventariziranih predmetov	100,6 %
	5733	**512**	**515**	
Digitalizacija – objave na spletni strani muzeja [2]	Skupno število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja	Predvideno število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja	Realizirano število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja	100 %
	819	**160**	**160**	
Konserviranje muzejskih predmetov – lastna zbirka		Predvideno število konserviranih predmetov	Realizirano število konserviranih predmetov	202 %
		351	**709**	
Restavriranje (prepariranih)		Predvideno število restavriranih	Realizirano število restavriranih	84 %

[1] v skladu s potrjenim programom dela
[2] vključno s podatki o predmetu in besedilno interpretacijo
** Podatki iz baze Kronos (Dimenzija) TMS, ki vključujejo le digitalizirane predmete (od 2002 naprej, revizija fonda in dokumentiranje za nazaj še v teku)*
*** Od tega **131** novo pridobljenih v 2018, **138** muzejskih predmetov je akcesija za nazaj – revizija fonda predmetov iz depoja.*
**** Iz digitalne inventarne knjige TMS, ki vključujejo le digitalizirane inventarizirane predmete (od 2002 naprej, revizija fonda in dokumentiranje za nazaj še ni zaključeno)*
***** Od tega **302** na novo pridobljenih v 2018, **213** muzealij pa za nazaj – revizija fonda in inventarizacija neobdelanega gradiva iz depoja.*

- lastna zbirka	predmetov **43**	predmetov **36**	
Konserviranje/restavriranje za druge naročnike	Predvideno število konserviraih-restavriranih predmetov **0**	Realizirano število konserviraih-restavriranih predmetov **0**	0
Konserviranje/restavriranje v drugih delavnicah	Predvideno število konserviranih-restavriranih predmetov	Realizirano število konserviranih-restavriranih predmetov-	0

Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2018 – načrtovano v potrjenem programu dela

Navodilo:

- *če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov teme (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju*
- *prosimo vpisujte tiste enote, ki ste jih realizirali po vrstnem redu iz potrjenega programa dela.*

	Področje	Naslov	Nosilec	Naziv sodelujoče institucije
1	Cestni promet	Cestna vozila na Slovenskem/ avtomobili, motorna kolesa, kolesa, domača industrija	Boris Brovinsky	Klub prijateljev IMV, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Adria mobil, Dolenjski muzej Novo mesto, Ministrstvo RS za zunanje zadeve, Etrel Grosuplje.
2	Cestni promet	Inženirji, tehniki in izumitelji s področja tehnike cestnih vozil/ biografije in delo	Boris Brovinsky	Klub prijateljev IMV, Dolenjski muzej Novo mesto,
3	Cestni promet	Cestna vozila in plovila za prosti čas	Boris Brovinsky	Akrapovič d.d., Prijon GmBH, Vizija Šport,
4	Letalske konstrukcije	Letalske konstrukcije in proizvodnja letal na Sovenskem	Natalija Polenec	Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani , Arhiv Slovenije, osebni arhiv Albina Novaka
5	Tekstilna industrija	Športni asortiman v slovenski tekstilni in oblačilni industriji	Milojka Čepon	NTF Oddelek za tekstilstvo, Belokranjski muzej, Muzej novejše zgodovine Slovenije
6	Elektro	Razstava Laserji (Supersvijetlost), Reka	Orest Jarh	Zajednica tehničke kulture Reka, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka
7	Elektro	Evidentiranje zbirke fizikalnih učil	Orest Jarh	Gimnazija Gian Rinaldo Carli Koper
8	Elektro	Verižni eksperiment	Orest Jarh	Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Gornjesavski muzej Jesenice, DMFA, Občina Jesenice
9	Elektro	Letna konferenca MUT (Srednjeevropsko združenje tehniških	Orest Jarh	Članice MUT

		muzejev)		
10	Elektro	Ukročena elektrika	Orest Jarh	Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, Elektrotehniška zveza Slovenije, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor
11	Elektro	Razvoj elektrifikacije Slovenije	Orest Jarh	Elektrotehniška zveza Slovenije, Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Dravske elektrarne, ELES, MNZS Ljubljana, Muzej Laško, Notranjski muzej Postojna, Gornje-savski muzej Jesenice, Loški muzej, Pokrajinski muzej Kočevje, Pomorski muzej Sergej Mašera, Muzej novejše zgodovine Celje, Podzemlje Pece, ZAL
12	Elektro	Skoraj vse o zvoku - gostovanje	Orest Jarh	Tehniški Muzej Nikole Tesle Zagreb
13	Elektro	Robotics 2018	Orest Jarh	Institut Jožef Stefan, ICM d.o.o.
14	Tehniška in nesnovna dediščina	EU projekt SOUNDS OF CHANGES	Irena Marušič	Swedish Air Force Museum, Linkoping, Švedska Museum of Work, Norkopping, Švedska Museum of Work, Tampere, Finska LWL, Dortmund, Nemčija Museum od Municipial Engeenering, Krakov, Poljska Tehniški muzej Slovenije, Slovenija Inštitut Jožef Stefan MOTA Ljubljana Muzej premogovništva Slovenije, Velenje
15	Znane osebnosti s področij znanosti in tehnike	Znanje brez meja	Irena Marušič, Estera Cerar	Slovenski etnografski muzej, Slovenska znanstvena fundacija, Prirodoslovni muzej Slovenije, Center vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga, Arhiv RS, Zgodovinski arhiv Ljubljana, NUK, Institut Jožef Stefan, Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Zavod slovenski astronavt, Zavod za šport RS, Urad RS za intelektualno lastnino
16	Znane osebnosti s	In Case You Did Not	Irena Marušič	Evropski urad za

	področij znanosti in tehnike, intelektualna lastnina	Know		intelektualno lastnino, Urad RS za intelektualno lastnino, Institut Jožef Stefan Občina Ajdovščina Tehniški šolski center Maribor OŠ Polhov Gradec
17	Zgodovina akustične tehnike	Glasba naše mladosti - Jugoton	Irena Marušič	Tehniški muzej Zagreb, Hrvaška, Croatia Records
18	Mednarodno sodelovanje	CIMUSET konferenca	Irena Marušič	Museum of Science and Technology, Ottava, Kanada CIMUSET
19	Mednarodno sodelovanje	WorkLab konferenca	Irena Marušič	Museum of Work, Tampere, Finska
20	Tiskarstvo	Tiskarstvo na Slovenskem	Martina Orehovec	Arhiv RS
21	Tiskarstvo	Tiskarski ogledni depo v Pivki	Martina Orehovec	Arhiv RS, MNZS
22	Dokumentacija	Priročnik za dokumentacijo	Martina Orehovec, Barbara Sosič (SEM)	SMS, SEM
23	Dokumentacija	Urejanje fotoarhiva Iskra	Martina Orehovec, Jakob Kovačič	MNZS, Arhiv RS, MAO
24	Tiskarstvo / Valvasorjeva grafična delavnica na gradu Bogenšperk	5.VMGD Valvasorjevi mednarodni grafični dnevi	Martina Orehovec, Peter Avbelj, Goran Milovanovič, Janko Orač	JZ Bogenšperk, Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki,
25	Tiskarstvo / Izumitelji s področja tiskarstva	Razstava Znanje brez meja – e-knjiga	Martina Orehovec, Irena Marušič, Estera Cerar, Ana Katarina Ziherl	Arhiv RS
26	Lovstvo	Zgodovina lovstva in lovske tehnike/ Simpozij Mogersdorf	Barbara Rezar Grilc	Lovska zveza Slovenije, Die Steiermärkische Landesregierung/Štajerska deželna vlada, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru
27	Lovstvo	Spoznajmo divjad v naših gozdovih	Barbara Rezar Grilc	Lovska zveza Slovenije
28	Gozdarstvo	Tehniška dediščina Ukanca ob slapu Savica	Vladimir Vilman	Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani-Oddelek za gozdarstvo, Zavod za gozdove Slovenije, Gorenjski muzej, Goriški muzej, Zgodovinski arhiv Ljubljana-enota Kranj, Zavod za varstvo kulturne dediščine OE Kranj, Muzejsko društvo Bohinj
29	Kovinarstvo	Mehanična delavnica družine Kunaver	Vladimir Vilman	Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani
30	Strojništvo, gradbeništvo	Tehniška dediščina Gustava Toenisa	Vladimir Vilman	Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani, Društvo slovensko švedskega prijateljstva
31	Tehnika za šport in	Tehnika za šport /	Vladimir Vilman	Fakulteta za šport Univerze

	prosti čas	Blagovna znamka Elan		v Ljubljani, Olimpijski komite Slovenije, Smučarska zveza Slovenije, Gimnastična zveza Slovenije, Atletska zveza Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Apina, Planika, Toper, Rašica, Dedra …
32	Muzej pošte in telekomunikacij	Verigarji	Estera Cerar	Filatelistilna zveza Slovenije, Medobčinski muzej Kamnik
33	Muzej pošte in telekomunikacij	Sodobne telekomunikacije	Ajda Kozjek	Fakulteta za elektrotehniko, Univerza v Ljubljani
34	Muzej pošte in telekomunikacij	Zgodovina Polhovega Gradca ter Muzeja Pošte in telekomunikacij	Ajda Kozjek, Estera Cerar	Občina Dobrova - Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, Glasbena šola Emil Adamič, INDOK center MK, Prirodoslovni muzej Slovenije
35	Mednarodno sodelovanje	Konferenca IATM in CIMUSET	Estera Cerar	Museum of Science and Technology Ottawa, Kanada
36	Vsi kustodiati in zbirke	Program prenove Bistre in reorganizacija kustodiatov	Natalija Polenec, Boris Brovinsky	SMS, ICOM
37 *	Dokumentarno gradivo / izbraževanje in urejanje	Ravnanje z dokumentarnim in arhivskim gradivom – organizacija arhivskega gradiva TMS	Martina Orehovec	Arhiv RS
38 *	Fotografska tehnika	Fotoaparati in oprema za razvijanje fotografij, diaprojektorji, videokamere	Martina Orehovec	IJS
39 *	Pisalni stroji	Pisalni stroji	Martina Orehovec	NUK

**Dodatno proučevanje, ki še ni zajeto v Programu 2018*

Število službenih poti glede na relacijo	**Načrtovano** v potrjenem programu dela - skupaj	**Realizirano**			
		Zaposleni po dejavnosti			
		uprava	strokovna dejavnost[1]	tehnična služba in informatika	skupaj
Število službene poti Slovenija	367	95	428	74	597
Število službene poti tujina (Evropa)	20	**3**	16		19
Število službene poti tujina (izven evropske države)	3	2*	2		4
Skupaj	390	100	446	74	620

**Dodatno potovanje, ki prvotno ni bilo načrtovano, je bilo izobraževanje v ZDA na povabilo Ameriškega veleposlaništva. Službeno pote je podprl Svet TMS na 4. redni seji. Potovanje je v celoti financirala Vlada ZDA.*

[1] kustosi, konservatorji- restavratorji, drugi strokovni delavci

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izvajanja nalog (največ do 2.000 znakov brez presledkov)**:** evidentiranje, dokumentiranje – inventarizirani predmeti, konserviranje in restavriranje ter proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2018.

Evidentiranje: Število evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2018 **pridobljeni** in obdelani do stopnje akcesije (269 muzejskih predmetov) je bilo nekoliko nižje od načrtovanega (308). Vendar je bilo dodatnih 261 enot pridobljenega gradiva še v postopku nadaljnje strokovne obdelave (skupno 530 enot), kar skupno pomeni skoraj dvakratni presežek plana. Večina novo pridobljenega gradiva se nanaša na intenzivno zbiranje predmetov na terenu za načrtovanje prihodnjih razstav, na evidentiranje predmetov tekstilne tovarne Šešir Škofja Loka v stečaju in na pridobitev zbirke predmetov Foto laboratorija preminulega fotografa, inženirja Marjana Smerketa z Inštituta Jožef Stefan, Ljubljana. Obenem je bilo v letu 2018 precejšnje število evidentiranih predmetov na terenu, ki pa **niso bili pridobljeni** in izkazujejo presežek načrtovanega deleža identificiranja dediščine na terenu, pri zasebnih lastnikih in zbiralcih. Tako je bilo na primer evidentiranih 200 predmetov iz zbirke fizikalnih učil italijanske gimnazije Gian Rinaldo Carli v Kopru. Dodatno so bili med evidentirano gradivo vpisani predmeti Slovenskega lovskega muzeja, za katere še vedno ni rešeno lastništvo: v postopku revizije fonda v Lovskem depoju je bilo evidentiranih 214 predmetov, med drugim 61 dermoplastik ptic, 33 starih razglednic, lovska odlikovanja, plakete, medalje, značke.

Inventarizacija: Realizacija je bila skoraj 300 odstotna, od tega je 59 % novo pridobljenih muzealij (302 enot), ostalo (41 %) inventariziranega gradiva (213 enot) pa je delež revizije fonda in naknadne inventarizacije, v preteklosti pridobljenih, a neobdelanih predmetov iz depoja. Večina inventariziranega gradiva je za načrtovane razstave in postavitev oglednih zbirk v Pivki.

Digitalizacija: V TMS dokumentacijo od leta 2002 vodimo digitalno, v računalniški bazi podatkov Kronos (Dimenzija); izjema sta lovska in ribiška zbirka zaradi statusa predmetov. Glede na načrtovano število inventariziranih premetov je bila realizacija digitalizacije 100%, dokumentacijo vseh postopkov obdelave predmeta vodimo elektronsko v bazi.
Vse predmete, ki smo jih v TMS v letu 2018 inventarizirali (515 muzealij), smo digitalizirali. Inventarni obrazec vsebuje sliko predmeta, vpisani vsi znani in opazni ter merljivi podatki o predmetu, z njim so povezani dokumenti, ki se navezujejo nanj. Zabeležena je tudi natančna lokacija predmeta. Digitalna inventarna knjiga je na dan, 31.12.2018, štela 5.733 muzealij.

Digitalizacija – objave na spletni strani muzeja:
Načrt je realiziran v celoti. Na novo spletno stran TMS http://www.tms.si/old-bck/index.php?m_id=spletne-zbirke-predmetov smo v sklopu Digitalne zbirke v preteklem letu objavili 160 novih muzealij iz naslednjih zbirk: računski stroji, graverstvo, izdelovanje oblačil, motocikli, kolesa, obdelava lesa, znamke, mlekarstvo, sečnja lesa, urejanje gozdov. Predmeti so predstavljeni s sliko in z izbranimi podatki.

V letu 2018 smo zaradi tehničnih zahtev Arnesovega strežnika morali oblikovati novo spletno stran TMS. Zaradi tehničnih zahtev nova spletna stran še ne omogoča namestitev digitalnih zbirk v ustreznem formatu. Na spletno stran TMS smo v sklopu Digitalne zbirke (http://www.tms.si/domov/zbirke/) naredili preusmeritev na starejšo spletno stran (http://www.tms.si/old-bck/index.php?m_id=spletne-zbirke-predmetov). Ustrezna tehnična rešitev je v pripravi. Prenova spletne strani je bila sicer že nekaj let načrtovana, vendar zanjo ni bilo odobrenih sredstev s strani ministrstva, zato smo letos, ko zaradi tehnološke neustreznosti ni bilo več možno njeno delovanje, šli v prenovo iz lastnih sredstev.

Konserviranje in restavriranje
Število restavriranih predmetov je nižje, saj niso bila odobrena sredstva za razstavo Tehnika za šport in predvidenih 14 predmetov nismo restavrirali.
Zato smo lahko konservirali več predmetov, kot smo prvotno načrtovali in se posvetili selitvi v Pivko (zbirka Osana - Elektro, tekstilna zbirka, gozdarska zbirka, nove pridobitve tiskarske zbirke). Dodatno smo konservirali smuči Elan za razstavo v Zagrebu. V Šolskem centru Novo mesto niso imeli dovolj vpisa v program klepar-ličar, zato niso sprejeli našega avtomobila v delo, kot smo načrtovali.

Proučevanje je večinoma potekalo v skladu z načrtom. Do odstopanj je prišlo le na nekaj področjih:

- Projekt Zdravstvenega muzeja se v letu 2018 ni nadaljeval. Zato ni bilo s tem povezanega proučevanja.
- Proučevanja Zgodovine podjetja AJ KOGOJ nismo nadaljevali, ker MK ni podprlo izdaje kataloga, lastnih sredstev pa nismo imeli dovolj.
- V zvezi s pripravo upravljavskega načrta območja gradu Polhov Gradec ni bil sklican noben sestanek.
- Dodatno proučevanje je potekalo zaradi pridobitve fotografskega gradiva iz temnice Marjana Smerketa (IJS), urejanja arhiva TMS in proučevanja pisalnih strojev.

Službene poti:

- Estera Cerar in Irena Marušič sta izven okvira načrtovanih poti odšli v Pecs, Madžarska, kamor sta bili povabljeni s strani občine Kočevje na izobraževanje na temo Reševanja kulturne dediščine v izrednih razmerah. Stroške je pokrila Občina Kočevje.
- Estera Cerar se je udeležila letnega sestanka odbora ICOM SEE (na stroške ICOM SEE).
- Natalija Polenec se je udeležila izobraževanja na področju managementa v muzealstvu na povabilo Vlade ZDA v sodelovanju s SMS. Službeno pot je podprl Svet TMS na 4. redni seji.
- TMS izkazuje dokaj veliko število službenih poti, ki so povezane z dislociranostjo sedeža TMS na Tržaški cesti 2 ter muzejskih prostorov v Bistri, Polhovem Gradcu ter depoji v Pivki, Kočevju in na Ptuju.

II. SKLOP

Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti

Realizirani projekti/razstave v skladu z izdanimi odločbami in potrjenim programom dela					
Naslov razstave/projekta • *Navodilo: če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov teme (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju*	Realizirani načrtovani spremljevalni programi za ciljne publike iz potrjenega programa dela *Vpisujete: da* ali *ne*	Realizirana načrtovana izdaja publikacije *Vpisujete: da* ali *ne*	Višina načrtovanih sredstev v usklajenem programu dela (MK in drugi viri)	Višina porabljenih sredstev za realizacijo projekta (MK in drugi viri)	Indeks odstopanja: Načrtovano /porabljeno
DiZiT	da		16300	16.222	99,52
Stalne muzejske zbirke - Pedagoško andragoški program	da	da	27.600	27.329	99,01
Elektrifikacija Slovenije / Pozor elektrika!	da		20.200	20889	103,41
Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	da		5.900	6.048	102,51
Ogledni depoji Pivka			2200	3.076	1,40
MPT					
Verigarji / dopolnitev stalne razstave	da		4000	4.585	114,62
Sodobne komunikacije	da		2500	2.049	81,96
Spremljevalni program ob razstavi za ciljne publike	da		6600	7.804	118,24
SKUPAJ			85.300	88.002	

Kratka pojasnila k realizaciji razstavnih projektov in indeksom odstopanja - Načrtovana/porabljena sredstva: (največ do 2.000 znakov brez presledkov)**:**

Pri realizaciji projektov / razstav ni prišlo do večjih odstopanj porabe sredstev. Nekoliko večja poraba je bila le pri izvedbi spremljevalnih programov v MPT, kjer so nastali višji stroški zaradi večjega števila izvedb in posledično večjih stroškov materiala in študentskega dela.
Ostali projekti so dokaj uspešno sledili načrtovani porabi. Odstopanja pa ob realizaciji projektov lahko nastopajo zaradi končnih ponudb in obsega tiska, panojev, fotografij in ev. dodatnih eksponatov, ki se jih umesti na razstavo.

Predmeti premične kulturne dediščine, ki so razstavljeni – dostopni na ogled javnosti*[2]	Število predmetov premične kulturne dediščine
• **na stalni razstavi v vašem muzeju**	**2374**
• U0000038, U0000137 Tiskarski oddelek	106
• U0000167, U0000168, U0000283 Elektro oddelek – Pozor, elektrika!	6
• U0000010, U0000154, U0000155, U0000156, U0000157, U0000158 Kmetijski oddelek	281
• U0000034, U0000037, U0000170, U0000174, U0000175, U0000192 Tekstilni oddelek	195
• U0000067, U0000122, U0000152, U0000159, U0000160, U0000161, U0000162, U0000163, U0000164, U0000165, U0000206, U0000230 Prometni oddelek	245
• U0000049, U0000172 Ribiški oddelek	579
• U0000171 Slovenski lovski muzej	436
• U0000051 Lesarski oddelek	351
• U0000119, U0000169, U0000189 Gozdarski oddelek	175
• U0000225 Naj se sliši delo!	0
• U0000253 Predstavitev Tehniškega muzej Slovenije	0
• U0000255 Zgodovina Bistra	0
• **na stalni razstavi v dislocirani enoti vašega muzeja**	**1537**
• U0000007, U0000037, U0000056, U0000096, U0000142, U0000149, U0000193, U0000211, U0000217, U0000226, U0000227 na stalni razstavi v dislocirani enoti Muzej pošte in telekomunikacij Polhov Gradec	220
• U0000015, U0000112, U0000259 na stalni razstavi v dislocirani enoti Valvasorjeva grafična delavnica na gradu Bogenšperk	29
• U0000046, U0000179 na stalni razstavi v dislocirani enoti Slovenska geodetska zbirka na gradu Bogenšperk	272
• U0000203 na stalni razstavi v dislocirani enoti Valvasorjev pogled v naravo na gradu Bogenšperk	7
• U0000173, U0000235 na stalni razstavi v dislocirani enoti Usnjarska razstava v Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici	38
• U0000166 Na stalni razstavi v dislocirani enoti Soteska – samo vozila	49
• U0000269 Na stalni razstavi v Oglednem depoju Pivka	922
• **na lastnih občasnih razstavah v vašem muzeju v letu 2018**	**102**
• U0000273 Znanje brez meja	24
• U0000275 Ko udari strela: Zgodovina podjetja A. J. Kogoj (Polhov Gradec)	25
• U0000276 Ko ideja postane lastnina: Peter Florjančič in intelektualna lastnina (ICYDK: Če slučajno še ne veš)	52

[2] **Evidenco vseh razstav TMS vodimo v muzejski podatkovni zbirki Kronos. Zaradi sledljivosti je pred naslovom razstave dodana identifikacijska koda razstave iz baze (npr. U0000038).*

• U0000277 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	1
• **na vaših razstavah, ki so gostovale v drugih muzejih v letu 2018**	**145**
• U0000274 Super svjetlost (Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka in Zajednica tehničke kulture Rijeka)	11
• U0000278 Hiperpovezani muzeji: Novi pristopi, novi obiskovalci. Nacionalni muzeji Slovenije (muzejska ploščad pred SEM, Metelkova, Ljubljana)	0
• U0000279 Če slučajno še ne veš: intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo (Krakovski nasip v Ljubljani)	0
• U0000280 Polhov doživljajski park (Krakovski nasip v Ljubljani)	0
• U0000281 Z Elanom do zvezd - S Elanom do zvijezda (Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb)	134
• **na razstavah drugih ustanov, ki so bile na ogled v vašem muzeju v letu 2018**	**0**
• U0000282 Mathema: Imaginary (Zavod Mathema, Noč raziskovalcev - projekt Noč ima svojo moč), zunanjščina stavbe Titove zbirke, Bistra	0
v izposoji drugim javnim zavodom oz. pravnim osebam za daljše obdobje*[3]	**88**
• P0000060 Medobčinski muzej Kamnik	14
• P0000062, P0000063 Pokrajinski muzej Maribor	2
• P0000074 Mestni muzej Idrija	1
• P0000076 Muzej novejše zgodovine Slovenije	1
• P0000083 Muzej novejše zgodovine Celje	1
• P0000087, P0000088, P0000089, P0000090, P0000092 • Hiša v parku (Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ graščina Polhov Gradec, predstavitev zbirk TMS)	31
• P0000103 Muzej Vrbovec	28
• P0000107 UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska • stanja	1
• P0000115, P0000116, P0000117 Muzejska zbirka, Klub prijateljev IMV • Novo mesto	4
• P0000135 P0000130 Muzej Velenje	5
v izposoji drugim javnim zavodom oz. pravnim osebam za leto 2018	**17**
• P0000138 Zajednica tehničke kulture Rijeka	11
• P0000139 Božnar Čebelarstvo d. o. o.	2
• P0000140 Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb	1
• P0000141 Restavratorski center, ZVKDS	1
• P0000142 Nadia Molek	2

Stalne razstave v matični muzejski stavbi[4]

Št.	Naslov razstave	Leto postavitve	Leto zadnje posodobitve in dopolnitve	Število obiskovalcev*
1	U0000171 Stalna zbirka Slovenskega lovskega muzeja	1975	1977	
2	U0000172 Stalna zbirka ribiškega oddelka	1982	1987	

*[3] *Evidenco izposoj predmetov TMS vodimo v muzejski podatkovni zbirki Kronos. Zaradi sledljivosti je pred izposojo dodana identifikacijska koda izposoje iz baze (npr. P0000060).*
*[4] *Evidenco razstav TMS vodimo v muzejski podatkovni zbirki Kronos. Zaradi sledljivosti je pred naslovom razstave dodana identifikacijska koda razstave iz te baze (npr. U0000038).*

3	U0000049 Ribe v slovenskih vodah	2008		
4	U0000034, U0000174 Tekstilije nekoč in danes	2002, 2003		
5	U0000170 Suknarstvo na Slovenskem	2003		
6	U0000175, U0000192 Tekstilna industrija na Slovenskem	1975	2016	
7	U0000162 Titovi avtomobili	1986	2016	
8	U0000163 Avtomobilska zbirka v Bistri	1985	2015	
9	U0000206 Naš dragi avto	2014		
10	U0000165 Motorna kolesa	1985	2010	
11	U0000161 Od lekarne do bencinskega servisa	1995	2011	
12	U0000152 Motorji iz Kopra	1999		
13	U0000159 Zbirka TAM/ Avtomontaža	2001	2015	
14	U0000122 Dve kolesi in par nog	2009	2010	
15	U0000067 U0000160 Prototipi motornih koles Marijana Vračka	2008		
16	U0000161 Rekonstrukcija avtomehanične delavnice iz sredine 20. stoletja - dopolnitev	2011		
17	U0000163 Razstava vozil v samogradnji, prototipov in študijskih vozil – Student roadster in pionirski avtomobili – dopolnitev stare razstave	2012		
18	U0000230 Makete letal domačih konstrukcij	2015		
19	U0000137 Edvard Prodan (1909-1990) in njegov inovativni stroj za brezkončno tiskanje	2011		
20	U0000189 Pridobivanje lesa in energije v gozdu	2011	2012	
21	U0000119 Furnirnica na vodni pogon	2010		
22	U0000051 Lesne obrti	2008	2009	
23	U0000169 Žagarstvo	2006		
24	U0000169 Gozdarstvo	1987	2012	
25	U0000169 Industrija stolov	2006		
26	U0000012 Vodni pogoni	1999 - 2005		
27	U0000038 Zapisana beseda, Tiskarstvo na Slovenskem	2006		
28	U0000158 Kovaštvo in kolarstvo	2000		
29	U0000156 Peka kruha	2000		
30	U0000155 Mlinarstvo	1999		
31	U0000154 Orodno kovaštvo	1997		
32	U0000167, U0000283 Elektrifikacija Slovenije Pozor elektrika!	1955 -1959	2018	
33	U0000168 Ukročena elektrika - Nikola Tesla	1997		
34	U0000176 Jurij Vega	2002		
35	U0000253, U0000255 Predstavitev Tehniškega muzeja Slovenije in kartuzije Bistra	2016	2017	
36	U0000225 Naj se sliši delo!	2015		

Stalne razstave v dislocirani enoti				
Naslov razstave		Leto postavitve	Leto zadnje posodobitve in dopolnitve	Število obiskovalcev*
1	U0000056, U0000142 Zgodovina pošte na Slovenskem (MPT Polhov Gradec)	2008	2015	
2	U0000149, U0000096 Telekomunikacije včeraj, danes, jutri! (Razvoj mobilne telefonije na Slovenskem in Razvoj modernih telekomunikacij) (MPT Polhov Gradec)	2008	2015	
3	U0000211 Zgodovina Polhograjske graščine,	2009		

	Grof Rihard Ursini Blagaj (MPT Polhov Gradec)			
4	U0000193 Originalni kipi z Neptunovega vodnjaka (MPT Polhov Gradec)	2012		
5	U0000227 Muzejska pot Dotakni se!	2015		
6	Hiša v parku, Polhov Gradec	2014		
7	U0000225 Naj se sliši delo!	2016		
8	U0000173, U0000235 Usnjarna Tomaža Godca / Bohinjci in usnje	1979	2015	
9	U0000026, U0000166 Ogledni depo v Soteski	2003	2016	
10	U0000112 Prizorišče človeške smrti Janeza Vajkarda Valvasorja	2010		
11	U0000069 Slovenec po domovini, Evropejec po duhu: J. V. Valvasor	2008		
12	U0000179, U0000046 Geodetska zbirka, Javni zavod Bogenšperk	1986	2006, 2007	
13	U0000015, U0000259 Valvasorjeva grafična delavnica, Javni zavod Bogenšperk	1980	2002, 2012, 2017	
14	U0000203 Lov na grafičnih listih, Javni zavod Bogenšperk	2012		
15	U0000203 Valvasorjev pogled v naravo	2013		
16	U0000269 Ogledni depo v Pivki / računalništvo, računski stroji, pošta, lesarstvo, gozdarstvo, kmetijstvo, promet, tekstil, tiskarstvo, pisalni stroji, robotika, Osanova zbirka, Elan, šport, elektronika	2017	2018	
17	U0000169 Gozdna učna pot nad gradom v Bistri	1982	2017	l. 2017 zaradi posledic žledoloma še zaprta

Občasne (lastne, razstave drugih institucij) **razstave v matični muzejski stavbi, ki so bile na ogled javnosti v letu 2018**

Navodilo: če ste ob realizaciji potrjenega programa dela spremenili naslov razstave (vsebina pa je ista) nov naslov obvezno vpišite poleg v oklepaju.

Št.	Naslov razstave	Pripravil razstavo (navedite institucijo)	Država	Trajanje (od-do)	Število obiskovalcev*
1	U0000277 Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija	Tehniški muzej Slovenije in Srečko Gombač	Slovenija	17. 5. 2018 – maj 2019	
2	U0000209 Ana in Teddy: Medved v Sloveniji	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	9.7.2015-3.12.2018	
3	U0000273 Znanje brez meja	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	2. 3.-3.12.2018	
4	U0000276 Ko ideja postane lastnina: Peter Florjančič in intelektualna lastnina / ICYDK: Če slučajno še ne veš	Tehniški muzej Slovenije, Urad RS za intelektualno lastnino	Slovenije	22,4,2018-13.3.2019	
5	U0000230 Modeli in makete letal slovenskih konstruktorjev	Tehniški muzej Slovenije v sodelovanju z	Slovenija	9. 7. 2015–do postavitv	

		Muzeji Radovljiške občine		e stalne razstave	
6	U0000282 Mathema: Imaginary (zunanjščina stavbe Titove zbirke, Bistra / Noč raziskovalcev, projekt Noč ima svojo moč)	Tehniški muzej Slovenije v sodelovanju z Zavodom Mathema	Slovenija	17. 5. – 3. 12. 2018	
7*	U0000275 Ko udari strela: Zgodovina podjetja A. J. Kogoj (MPT, Polhov Gradec)	Tehniški muzej Slovenije	Slovenija	6. 2. – 30. 9. 2018	

**razstava v MPT*

Gostovanja vaših razstav v drugih institucijah v letu 2018
Navodilo: vpišete gostovanje vaše razstave v drugi instituciji

Št.	Naslov razstave	Institucija	Kraj in država gostovanja	Termin (od-do)	Število obiskovalcev*
1	U0000274 Laserji / Supersvijetlost	Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja in Zajednica tehničke kulture Rijeka	Reka, Hrvaška	25.1.-7.2.2018	
2	U0000279 ICYDK / Če slučajno še ne veš: intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Mestna občina Ljubljana	Ljubljana, Krakovski nasip, Slovenija	11.6.-11.7.2018	5000
3	ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Občina Ajdovščina	Ajdovščina, Slovenija	25.9. - 18.10.2018	2472
4	ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Osnovna šola Polhov Gradec	Polhov Gradec, Slovenija	3.12.-8.12.2018	453
5	ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo	Tehniški šolski center Maribor	Maribor, Slovenija	10.12.2018-10.1.2019	940
6	U0000278 Hiperpovezani muzeji: Novi pristopi, novi obiskovalci (Nacionalni muzeji Slovenije)	Muzejska ploščad	Ljubljana, Slovenija	18.5 - 19.11.2018	18600
7	U0000281 Z Elanom do zvezd	Tehnički muzej Nikola Tesla, Zagreb	Zagreb, Hrvaška	9.10.2018-31.1.2019	7930
8	U0000280 Polhov doživljajski park	Krakovski nasip	Ljubljana	10.8.-10.9.2018	
9	Rod Štefe in Arpada: Ris v Slovenji	Občina Žužemberk	Grad Žužemberk, Slovenija	1.1.2018-31.12.2018	

** število obiskovalcev vpišete le, če je obisk po posameznih razstavah tudi evidentiran*

Projekti po pogodbah za zunanje naročnike v letu 2018

Št.	Naslov projekta	Naročnik	Termin (od-do)

1			
2			
3			

Projekti financirani in sofinancirani iz sredstev EU			
Št.	Naslov projekta	Nosilec projekta in trajanje projekta	Država
1	Sounds of Changes	Swedish Air Force Museum 1.9.2018 do 30.9.2019	Švedska
2	ICYDK: Če slučajno še ne veš	Tehniški muzej Slovenije 13.3.2018 do 12.3.2019	Slovenija
3	Polhov doživljajski park	Občina Dobrova – Polhov Gradec 1.1.-30.10..2018	Slovenija
4	Lokalni produkti Blagajeve dežele	1.7.2018-31.7.2019	
5	Noč ima svojo moč	Hiša eksperimentov, April 2018 – oktober 2019	Slovenija

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev realizacije razstav (največ do 1.000 znakov brez presledkov)**:**
Pri realizaciji programa ni prišlo do večjih odstopanj. Vse načrtovane razstave smo odprli oz. izvedli pedagoške in andragoške programe ter projekt DiZiT.
Izpostavili bi pozitiven odziv na projekt ICYDK: Intelektualna lastnina za vsakdanjo rabo in razstavo, ki je gostovala po Sloveniji. Razstava je vzbudila zanimanje in prejeli smo nova povabila h gostovanju, z nami so stopile v stike tudi druge institucije, ki jih je zanimalo sodelovanje v podobnih projektih. Obenem projekt generira nove ideje za prijavo na razpisih. Projekt bomo predstavili na mednarodni konferenci ECSITE 2019 v Kopenhagnu. Kot izjemno uspešno se je tu izkazalo sodelovanje z STO in Uradom za intelektualno lastnino.
Projekt Polhov doživljajski park se je izkazal za izjemno pomemben generator turizma in obiska v Polhovem Gradcu, kar smo zaznali v letu 2018 s povečanim obiskom družin. MPT se intenzivno vključuje v program in s partnerji projekta želimo v letu 2019 še poglobiti sodelovanje (skupne publikacije, prilagoditev urnika, dodatna ponudba).

*Navodilo za vpis v tabele **Spremljevalni programi**:- če je izvajate isti program (za npr. prvo in drugo triado oz. različne ciljne publike) program vpišete le enkrat (npr. ali k prvi ali k drugi triadi - odvisno od povezave z učnimi načrti in/ali zahtevnosti vsebine programa)*

Spremljevalni programi za otroke v letu 2018				
Št.		Število vseh programov	Število novih programov v letu 2018	Število obiskovalcev
1	Programi za predšolske otroke- vodeni ogledi	6		176
2	Programi za predšolske otroke – delavnice	6		176
3	Programi za predšolske – rojstni dnevi			
4	Programi za prvo triado osnovne šole - vodeni ogledi			
5	Programi za prvo triado osnovne šole - delavnice	3		271

6	Programi za prvo triado - rojstni dnevi			
7	Programi za drugo triado osnovne šole - vodeni ogledi			
8	Programi za drugo triado - delavnice	12*		5170*
9	Programi za tretjo triado osnovne šole - vodeni ogledi	6	3	7524
10	Programi za tretjo triado - delavnice	10	2	3196
11	Prilagojen program za otroke - ranljive skupine			
12	Programi za otroke v dislociranih enotah	19	0	5689
	SKUPAJ	62	5	22202*
Programi za otroke izvedeni izven muzejske hiše (npr. šole)		9	1	1028
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1.Prikaz Nikola Tesla				1597
2.Tkanje				1209
3.Prikaz Jurij Vega				763

**Vključeni programi DiZiT.*

Spremljevalni programi mlade v letu 2018				
Št.	Naslov programa	Število vseh programov	Število novih programov v letu 2018	Število obiskovalcev
1	Programi za srednješolce - vodeni ogledi	6	3	1342
2	Programi za srednješolce – delavnice, tečaji	2		2610*
3	Programi za pripravo na maturo			
4	(so) Mentorstva srednješolcem – seminarske, raziskovalne naloge			
5	Programi za študente - vodeni ogledi			
6	Programi za študente - delavnice			
7	(so) Mentorstva študentom – seminarske, diplomske naloge, raziskovalne naloge			
8	Progam za mlade – predavanja, okrogle mize	1	1	40
9	Prilagojen program za mlade - ranljive skupine			
10	Programi za mlade v dislociranih enotah	11	0	272
	SKUPAJ	20	4	426*
Progami za mlade izvedeni izven muzejske hiše (npr. na šolah oz. fakultetah)				
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1.Dnevi elektrotehnike DiZiT				1664
2.Dnevi strojništva DiZiT				964
3.Vodenja po stalnih muzejskih zbirkah v slovenskem in tujih jezikih /ang., nem., hrv.)				1298

** Vključeni programi DiZiT.*

Spremljevalni programi za odrasle v letu 2018				
Št.	Naslov programa	Število vseh programov	Število novih programov v letu 2018	Število obiskovalcev
1	Programi za odrasle – vodeni ogledi	7	3	2954*
2	Programi za odrasle – delavnice, tečaji	13	2	54
3	Programi za odrasle – predavanja	2	2	20
4	Izvedba simpozijev/ seminarjev			
5	Prilagojen program za odrasle - ranljive skupine	2	1	3
6	Abonmaji na področju umetnosti			

7	Programi za odrasle v dislociranih enotah	4	1	694
	SKUPAJ	28	9	3725*
Progami za odrasle izvedeni izven muzejske hiše				
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1.Vodeni ogledi po stalnih muzejskih zbirkah v slovenskem in tujih jezikih				2940
2.Brezplačno javno vodenje po razstavi Znanje brez meja / tematske nedelje				41
3.Delavnica peke kruha v krušni peče / sobotne delavnice za odrasle				28

** Vključeni programi DiZiT.*

Spremljevalni programi za družine v letu 2018				
Št.	Naslov programa	Število vseh programov	Število novih programov v letu 2018	Število obiskovalcev
1	Družinska vodstva po razstavi	4	2	89
2	Delavnice za družine	12*	2	1828*
3	Programi za družine v dislociranih enotah	2	0	85
	SKUPAJ	18	4	2002*
Navedite naslove treh najbolj obiskanih programov, razstavni projekt k kateremu sodi program in število obiskovalcev:				
1.Poletna muzejska noč				604
2.Prikaz Nikola Tesla / tematske nedelje				196
3.Sredi tedna v muzej / vodenja za mlade muzejske raziskovalce med poletnimi počitnicami				44

** Vključeni programi DiZiT.*

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev realizacije spremljevalnih programov
(največ do 1.000 znakov brez presledkov)

Pedagoški in andragoški program, DiZiT in spremljevalni program k razstavam smo izpeljali v skladu z začrtanim programom.

Pedagoški program z delavnicami se velikokrat prekriva, saj so nekatere delavnice primerne tako za drugo in tretjo triado, kot npr. za tretjo triado in srednje šole. Glede na tabele v Pozivu 2018 in Poročilu 2018 tako prihaja do manjših razlik, saj smo pri Pozivu 2018 vpisali vse programe za prvo, drugo in tretjo triado, kakor tudi za SŠ, čeprav se nekateri kot omenjeno prekrivajo. V skladu s tem smo vodili tudi evidence.

Ranljive skupine se lahko udeležijo vseh programov, ki jih sproti prilagodimo glede na njihove želje in zmožnosti. Evidenco vodimo med rednimi skupinami. Omogočimo jim tudi brezplačno vstopnino, če je to upravičeno. V letu 2018 so nas obiskali šolarji in odrasli: iz Zavoda za gluhe in naglušne, zavod Malči Belič, Ozara, Center za samopomoč starejšim, prostovoljci RK, ZDSSS, Karitas, Društvo invalidov iz Izole, društvo Sožitje. Pride pa tudi veliko OŠ s posebnimi potrebami. Za odrasle organiziramo stalen program t.j. brezplačno vodenje v okviru Mednarodnega dneva bele palice, pripravili pa smo tudi posebno poletno vodenje za upokojence »Pobeg med spomine« (za katerega tudi ni bilo večjega interesa). Skušamo se tem bolj prilagajati povpraševanju.

Ob občasnih razstavah največkrat pripravimo tematska vodenja, ker smo ugotovili, da s snovanjem novih delavnic porabimo ogromno časa, ni pa povpraševanja. Šolske skupine prihajajo na ogled stalnih zbirk in utečenih delavnic, občasne razstave si izrecno želijo ogledati le izjemoma oz. si jih ogledajo v okviru splošnega vodenja; zato število novih programov ni tako številčno. Program DiZit je evidentiran med delavnicami za SŠ, drugo triado in družine.

Za večje zadovoljstvo skupin večkrat kombiniramo program z delavnicami, prikazi in vodenji.
Ob tematskih nedeljah pa se trudimo pritegniti posamične obiskovalce, predvsem družine. Za odrasle smo v letu 2018 ponudili dve novi delavnici za kateri pa žal ni bilo dovolj prijav za izvedbo**.**

Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdajanje publikacij: katalogov, vodnikov in periodika v letu 2018

	Naslov publikacije	Avtor	Naklada	Višina načrtovanih sredstev v usklajenem programu dela (v €) (MK in drugi viri)	Višina porabljenih sredstev za realizacijo projekta (v €) (MK in drugi viri)	Indeks odstopanja: Načrtovano /porabljeno
1	Znanje brez meja	Orest Jarh, Milojka Čepon, Marko Frelih, Edvard Kobal, Marija Strojnik, Blaž Šef, Martina Orehovec, Estera Cerar, Irena Marušič, Miha Jeršek, Barbara Rezar Grilc, Ajda Kozjek, Ana Katarina Ziherl	500	5600	5043	0,90
2	Vodnik po muzeju	Vsi kustosi TMS	500	5000	5.096	1,02
3	Zgodovina podjetja A. J. Kogoj			3550		0
4						
5						
6						
			skupaj	14.150	10.139	0,72

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izdajanja publikacij (največ do 1.000 znakov brez presledkov)**:**

Pri izdaji kataloga Znanje brez meja nam je z racionalizacijo uspelo znižati načrtovane stroške za 10 odstotkov.
Publikacija Vodnik po muzeju je zaradi velikega obsega dela urednice (na dveh EU projektih, poleg rednega dela) izšla šele konec leta.
Izdajo publikacije Zgodovina podjetja A. J. Kogoj Ministrstvo za kulturo ni podprlo. Ker bi bila izdaja v celoti iz sredstev TMS smo se odločili, da je ne izdamo.

Realizacija promocijske dejavnosti muzeja, načini promocije in ocena doseženih ciljev (največ do 1.000 znakov brez presledkov)

- V letu 2018 smo nove razstave intenzivno oglaševali predvsem na lastni spletni strani, družbenih omrežjih in drugih brezplačnih portalih za objavo dogodkov in prireditev.
- Redno smo obveščali javnost preko mesečnih, tedenskih in obvestil za šole ter natisnili tudi zloženke z občasnim programom za 2018 ter zloženke za otroke in mladino(pošiljanje po pošti, dogodki, konference).
- Izpostavili bi razstavo Znanje brez meja, ki je bila v mediji zelo dobro pokrita (prispevek o razstavi je bil objavljen v Delovem Deloskopu in v Slovenskih novicah, revijah Didakta ter Napovednik, na radiu Aktual v sklopu oddaje Muzejalisti). Oglaševali smo jo na avtobusu mestnega potniškega prometa in v izložbi knjigarne Felix na Čopovi ulici v Ljubljani. Podjetje Art Rebel 9 nam je pripravilo »pametno« promocijsko majico (brezplačno je izdelalo grafiko, ki je ob bližnjem stiku z majico vidna preko uporabe mobilne aplikacije).

- Obsežno promocijsko akcijo smo pripravili za razstavo Ko ideja postane lastnina: Peter Florjančič in intelektualna lastnina v sklopu projekta ICYDK: Če slučajno še ne veš (sodelovanje s Slovensko tiskovno agencijo, oglas v reviji Didakta, letaki s programom ICYDK za šole ter plakat), financirano z EU sredstvi. Z gostovanjem razstave po Slovenije smo dosegli veliko občinstva.
- Pri promociji smo sodelovali s številnimi društvi in na spletnih straneh različnih organizacij, med drugim smo dvakrat pripravili prispevek za objavo na Facebook strani Slovenskega veleposlaništva v Berlinu.
- Nadaljevali smo tesno sodelovanje z mediji (pri pripravi krajših filmov RTV Slovenije za promocijo slovenskih dosežkov, ki so se predvajali v okviru reklamnih blokov; sodelovanje z radiem Aktual v oddaji Muzejalisti in drugimi mediji) ter turističnimi ponudniki (sodelovanje z zloženkami na turističnih sejmih v okviru predstavitev Turizma Ljubljana, oglaševanje v reviji Ekodežela-Lupa, sodelovanje s promocijsko revijo Urada RS za komuniciranje - Sinfo, udeležba na izobraževanjih v organizaciji Slovenske turistične organizacije).
- V sklopu projekta Noč ima svojo moč smo intenzivno oglaševali dejavnosti TMS in MPT ter se z letaki naših programov predstavljali na 21 mestih po Sloveniji.
- Promocija MPT je potekala v okviru promocije TMS, posamično in v okviru programov, v katerih aktivno sodelujemo (promocijsko gradivo Poletna muzejska noč, Z igro do dediščine, Grajska čajanka, brošura Občine Dobrova–Polhov Gradec, ŠOU – Študentski teden odprtih vrat. ..).
- Izdali smo Vodnik TMS po Bistri, koledar TMS za leto 2019 na temo elektrifikacije in novoletno e-voščilnico za 2019 kot napovednik nove občasne razstave ob obletnici človekovega pristanka na Luni.
- Sodelovali smo pri razstavi Nacionalni muzeji 2018 (ploščad pred SEM) in pri vodenjih po oglednih depojih v Pivki v sklopu dogodka Parka vojaške zgodovine Pivka. Za potrebe dodatne promocije smo ponatisnili letake o sodelovanju Tehniškega muzeja Slovenije in PVZ Pivka.
- Pripravili smo celovito prenovo spletne strani ter jo vzpostavili za javnost tik pred koncem leta.
- Pozitiven odziv in promocijo sta doprinesli priznanji za najboljšo kulturno znamenitost v okolici Ljubljane (Ljubljana In Your Pocket) in certifikat odličnosti turistične organizacije Tripadvisor.
- Posebej bi izpostavili veliko objavljenih člankov in prispevkov o muzeju v medijih, nov Vodnik, nove spletne strani in turistična priznanja.

III. ODKUPI PREDMETOV PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Odkupi premične kulturne dediščine (vpisujte le odkupe v vrednosti nad 500 EUR)

Pridobljen predmet - odkup	Cena/vrednost (v €)	Financer *
800:LJU;0005751-Gozdarski traktor goseničar Fiat 70/65	2.200/2.200	Sponzorji
Graverska delavnica Romana Dolenca, Ljubljana (800:LJU;0005393-Dvodimenzionalni kopirni stroj Deckel z matricami, rezkarji, stolom idr.)	2.700/2.700	MK
800:LJU;0005489-Francisova vodna turbina in 800:LJU;0005490-Gonilnik Peltonove vodne turbine	0/1.340	Donacija
Predmeti tovarne klobukov Šešir d.d. v stečaju (modeli za izdelavo in izdelki od inv. št. 800:LJU;0005529 - 800:LJU;0005564)	1.324/1.324	Lastna sredstva
SKUPAJ	**6.224/7.564**	

**(vpiše se MK, drugi proračunski viri, sponzorji, donacija, lastna sredstva)*

Kratka pojasnila k odstopanjem od zastavljenih ciljev izvajanja odkupov premične kulturne dediščine (največ do 500 znakov brez presledkov):

Večino muzejskega gradiva v letu 2018 je TMS pridobil kot darilo. Od tega predstavljajo največji delež predmeti za načrtovano razstavo Šport in tehnika, za filatelistično zbirko (znamke) in dokumentarno

gradivo iz zgodovine pošte in telekomunikacij enote Muzej pošte in telekomunikacij, predmeti znanstvenikov in izumiteljev, pridobljeni za razstavo Znanje brez meja (Rode, Mavretič) ter predmeti cestnih vozil in avtomobilskega gospodarstva, računalniške in tiskarske zbirke. Muzej je s pomočjo sponzorja pridobil gozdarski traktor goseničar znamke Fiat iz Bohinjske Bistrice, kot donacijo (Kolektor Turbo inštitut d.o.o.) pa dva turbini, ki sta nameščeni pred muzejem. Muzej z lastnimi sredstvi za tekstilni oddelek odkupil predmete tovarne klobukov Šešir iz Škofje Loke, s sredstvi MK za odkupe predmetov premične kulturne dediščine pa v skladu s programom predmete graverske delavnice Romana Dolenca iz Ljubljane.

DODATEK:

A. PROSTORI

Podatki o količini m² novo pridobljenih prostorov v letu 2018		
Naslov:	Površina (m²):	Namembnost (depoji, razstavni prostor, delavnice, uprava…)
SKUPAJ		

Zbirnik prostorov za izvajanje dejavnosti v letu 2018 ***Navodilo:*** skupna površina prostorov v m² naj se ujema s tabelo »Popis objektov in prostorov«	Površina v m²
Razstavni prostori za stalne razstave	6299
Razstavni prostori za občasne razstave	442
Prostori za poslovno dejavnost	70
Prostori kustodiatov in dokumentacije	331
Prostori za namen izvajanja vsebin spremljevalnih programov	329
Konservatorsko-restavratorske delavnice	411
Knjižnica	58
Dislocirane enote – razstavna dejavnost	448
Depoji	4136
Muzejska trgovina	37
Drugo	2757
SKUPAJ površina prostorov za vse dejavnosti	15318

**V tabeli so navedene neto površine po dejanski rabi prostorov.*

B. INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Investicijsko vzdrževanje s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2018			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
Prenova predavalnice "Nikola Tesla"	242.987	242.987	
SKUPAJ	242.987	242.987	

Nakup opreme s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2018			
Namen	Višina	Porabljena	Opombe

	namensko odobrenih sredstev MK	višina sredstev	
a) Oprema za vzpostavitev in izboljšanje sistema varovanja:			
Vpišete vrsto opreme			
b) Oprema za ureditev depojev:			
c) Oprema za restavratorske delavnice:			
c) Oprema za razstave:			
e) Računalniška oprema za delovni proces			
f) Drugo (navedite):			
Nakup opreme(klima)	1.221	1.221	
SKUPAJ	1.221	1.221	

Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme iz drugih virov				
Namen	Vir	Odobrena sredstva	Porabljena višina sredstev	Opombe
Računalniška oprema (EU)	EU	4.696	4.696	
Drobni inventar	TMS	2.253	2.253	
Skener	TMS	870	870	
SKUPAJ		7.819	7.819	

C. ZAPOSLENI

Število zaposlenih po področjih dejavnosti muzeja na dan 1.1.2018				
Dejavnost		**Financer MK**	**Drugi viri**	**SKUPAJ**
Poslovna dejavnost	Direktor	1	0	1
	Pomočnik direktorja	0	0	0
	Služba za komunikacije	1	0	1
	Finančni delavci	1	0	1
	Administrativni delavci	1	0	1
SKUPAJ – poslovna dejavnost		4	0	4

Tehnična služba	Tehnični delavci (vzdrževalec, vratar, receptor, hišnik, varnostnik, kurir, čistilec)	9	0	9
	Informatiki, dipl. inf. sistemski inženirji	0	0	0
SKUPAJ – Tehnična služba		9	0	9
Strokovna dejavnost	Kustosi	9	1	10
	Konservatorji, restavratorji	7	0	7
	Drugi strokovni delavci	2	3	5
SKUPAJ - Strokovna dejavnost		18	4	22
VSI SKUPAJ (poslovna dejavnost, tehnična služba, strokovna dejavnost)		31	4	35

Število zaposlenih glede na vrsto zaposlitve na dan 1.1.2018	**Strokovni delavci**	**Tehnična služba in informatika**	**Uprava**	**SKUPAJ**
a) Redno zaposleni za nedoločen čas:	**20**	**9**	**3**	**32**
• od tega s krajšim delovnim časom:	**0**	**0**	**0**	**0**
b) Število zaposlenih za določen čas:	**2**	**0**	**1**	**3**
• od tega s krajšim delovnim časom:	**2**	**0**	**0**	**2**
c) Občasno, projektno zaposleni po podjemni pogodbi (število izvajalcev na dan 3.1.2018)	**0**	**5**	**0**	**5**
• Skupno število vseh sklenjenih podjemnih pogodb v letu 2018	**0**	**5**	**0**	**5**
• Od tega število sklenjenih podjemnih pogodb z osebami statusom samozaposlenega v kulturi v letu 2018	**0**	**0**	**0**	**0**
d) Občasno, projektno zaposleni po pogodbi o avtorskem delu	**0**	**20**	**0**	**20**
• Skupno število sklenjenih avtorskih pogodb v letu 2018	**0**	**20**	**0**	**20**
• Od tega število sklenjenih avtorskih pogodb z osebami s statusom samozaposlenega v kulturi v letu 2018	**0**	**0**	**0**	**0**
e) Študentsko delo (*število izvajalcev na dan 2.1.2018*)				
• Skupno število vključenih študentov v študentsko delo v letu 2018	**40**	**39**	**0**	**79**
• Skupno število opravljenih ur študentskega dela v letu 2018	**3070**	**2998**	**0**	**6068**
f) Prostovoljci, neplačani delavci (število izvajalcev na dan 3.1.2018)	**0**	**0**	**0**	**0**
• Skupno število prostovoljcev v letu 2018	**0**	**0**	**0**	**0**
• Skupno število opravljenih ur prostovoljnega dela v letu 2018	**0**	**0**	**0**	**0**
Število vključenih izvajalcev v javna dela v letu 2018	**0**	**0**	**0**	**0**

Število zaposlenih v muzeju glede na starost ***Navodilo:*** vpiše se stanje zaposlenih, ki jih financira MK na dan 1.1.2018		
starostni razredi	število vseh zaposlenih	število zaposlenih - strokovna dejavnost
do 29 let	1	1
od 30 do 39 let	8	4
od 40 do 49 let	5	2
od 50 do 59 let	16	10
nad 60 let	1	1
SKUPAJ	31	18
Povprečna starost zaposlenih strokovnih delavcev		48 let

D. DOSTOPNOST DO PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Navedite izboljšave za dostopnost do kulturne dediščine gibalno in senzorno oviranim osebam v letu 2018:

V letu 2018 smo za izboljšanje dostopnosti na razstavi Znanje brez meja namestili lupe. Obiskovalci lahko po večjem delu muzeja v Bistri s pomočjo mobilnega telefona in aplikacije Nexto dostopajo do video in avdio informacij o zbirkah.

V letu 2018 nam je MK odobrilo sredstva za prenovo predavalnice Nikola Tesla. V sklopu prenove smo uredili prostor v skladu z zahtevami požarne varnosti, ter s standardi strojnih in elektro instalacij, obenem pa smo primerneje uredili dostop do dvorane - razsvetljava in proti zdrsni trakovi na stopnišču ter postavili požarne stopnice.

V MPT smo v okviru postavitve nove vitrine za znamke (Verigarji) na pano dodali tipno sliko verigarja ter podnapis v brajici.

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2018 – Tehniški muzej Slovenije, Bistra pri Vrhniki

Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabel z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina,park, kombinirana	0	4069	53	4122	0
izdana brezplačna vstopnica odrasli, park, komb.	0	2996	55	3051	0
izdana brezplačna vstopnica družina	0	683		683	0
plačana vstopnica otroci in mladina komb MPT, Pivka	3,00/ 3,50*	3143/ 317*	382	3525/ 317*	10575,00/ 1105,50*
plačana vstopnica odrasli, kombinirana	4,50/ 5,00*	4305/ 13*	1159	5464/ 13*	24588,00/ 65,00*
plačana vstopnica – družina, kombinirana	12,00/ 14,50*	635/ 5*		635/ 5*	7620,00/ 72,50*
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	2,40	13475	1013	14488	34771,00
Plačana vstopnica skupina odrasli, park	3,60/ 1,00*	1255/ 498*	118	1373/ 498*	4639,20/ 498,00*

SKUPAJ	31394	2780	34174	83934,20

**kombinirane vstopnice za muzej v Bistri in MPT*

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2018 – dislocirana enota Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec

Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabel z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina	0	1271	4	275	0
izdana brezplačna vstopnica odrasli	0	1269	9	1278	0
izdana brezplačna vstopnica družina	0	5	0	5	
plačana vstopnica otroci in mladina	2,50/3,50*	254/5*	19	278	700,00
plačana vstopnica odrasli	2,00/5,00*	333/5*	16	354	723
plačana vstopnica - družina	6,00	38	0	38	228
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	1,60	2916	16	2932	4691,2
Plačana vstopnica skupina odrasli	2,00	541	0	541	1082
SKUPAJ		SKUPAJ	64	6637	6701

**kombinirane vstopnice za muzej v MPT in Bistri*

Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2018 – dislocirana enota SOTESKA

Navodilo: prosimo, da podatke o obiskovalcih strnete v kategorije, navedene v tabeli in ne prilagate tabel z drugimi kategorijami

Vrsta vstopnice	Cene vstopnic (v €)	Število izdanih vstopnic			Prihodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije (1)	Obiskovalci iz tujine (2)	SKUPAJ obiskovalci (1+2)	
izdana brezplačna vstopnica otroci in mladina					
izdana brezplačna vstopnica odrasli					
izdana brezplačna vstopnica družina					
plačana vstopnica otroci in mladina	1,30	13		13	16,90
plačana vstopnica odrasli	1,50/1,30*	90		90	130,20
plačana vstopnica - družina					
plačana vstopnica skupina otroci in mladina	1,10	54		54	59,40
Plačana vstopnica skupina odrasli					

SKUPAJ	SKUPAJ		157	206,50

**Upokojenci*

Ocenjeno število vseh obiskovalcev, ki niso prejeli vstopnice *(npr.: odprtja razstav…)*	350
Število uporabnikov digitalnih vsebin na spletni strani muzeja	103823
Število zunanjih uporabnikov muzejskega gradiva v dokumentaciji	25

E. DEJAVNOST SPECIALNE KNJIŽNICE ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Število enot knjižničnega gradiva v specialni knjižnici (do 31.12.2018)	13.484
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z nakupom v letu 2018	64 (1 monografska in 63 serijskih publikacij)
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z izmenjavo v letu 2018	21 (10 monografskih in 11 serijskih publikacij)
SKUPAJ	85
Število strokovnih delavcev v knjižnici	0
Število zunanjih uporabnikov v knjižnici	5
Dostopnost do elektronskih publikacij	da X**ne** *(obkrožite*)
Površina prostorov, ki so namenjeni specialni knjižnici	54 m²
Višina sredstev državnega proračuna porabljenih za nakup knjižničnega gradiva	495,95 EUR

2. Posebni del – poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;

Pravno podlago za delovanje Tehniškega muzeja Slovenije dajejo ustanovitveni akt iz leta 2003 (ULRS 60/03) ter sklepi o spremembah in dopolnitvah:

- Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS 78/14)
- Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 119/07).
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Tehniški muzej Slovenije (ULRS, 8/09).

V Nacionalnem programu za kulturo so zastavljeni najpomembnejši cilji na vseh področjih kulture.
Ob koncu leta 2002 je bil sprejet nov Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ULRS 77//07), ki pomeni krovni zakon za vso dejavnost s področja kulture. Zakon opredeljuje javni interes za kulturo, njegove izvajalce, financiranje in osnovne organizacijske oblike javnih zavodov. Bistvene novosti glede na prejšnjo ureditev so v načinu financiranja (javni pozivi in javni razpisi), možnost sklepanja večletnih pogodb, razmejitev pristojnosti z lokalnimi skupnostmi in večja fleksibilnost pri sklepanju delovnih razmerij.
Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) opredeljuje nepremično in premično kulturno dediščino ter

odgovornost zanjo. Določa naloge javne službe na področju varstva dediščine in izvajalce. Muzeji so opredeljeni kot nosilci javne službe za področje varstva premične dediščine. Zakon natančno določa, katere zadolžitve sodijo v okvir javne službe in muzeje razdeli na državne ter pooblaščene, kjer so ustanovitelji lokalne skupnosti.
Ostali zakoni, ki urejajo delovanje muzejev:

- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture (Uradni list RS, št. 41/94, 2/96, 106/00 in 56/02
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15 in 63/16 – ZKUASP
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1)

2. Dolgoročni cilji posrednega uporabnika, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oz. področnih strategij in nacionalnih programov;

Dolgoročni cilji Tehniškega muzeja Slovenije izhajajo iz osnovnega poslanstva in sprejete strategije:

- prenova Bistre s poudarkom na gradu, ki je najbolj ogrožen, kot osrednje lokacije muzeja z večino razstavnih in depojskih prostorov - oblikovanje vsebinskega koncepta za prenovo kompleksa Bistra in priprava na obnovo,
- obnoviti in povečati atraktivnost zbirk, posodobiti dostop do zbirk,
- dopolniti muzejske zbirke z manjkajočimi vsebinami, ki so nujne za razumevanje razvoja znanj s področja tehnike, znanosti in inovacij v Sloveniji,
- povečati prepoznavnost TMS in povečati število obiskovalcev muzeja, zlasti na segmentu individualnih obiskovalcev in tujcev,
- širitev obsega in kakovosti pedagoško-andragoške ponudbe,
- skrbeti za nadaljevanje obnove in prenove objektov v upravljanju,
- ureditev depojske problematike za zagotavljanje ustreznih prostorskih, klimatskih in varnostnih zahtev hranjenja eksponatov (problematika eksponatov večjih dimenzij),
- povezovanje s partnerji iz gospodarstva in z izobraževanimi institucijami, predvsem s področja tehničnih strok,
- vključevanje v evropske projekte s področja tehniške dediščine,
- zagotavljanje in skrb za stalno rast lastnega dohodka,
- ureditev poslovnih prostorov in knjižnice,
- ohraniti položaj enega najbolj prepoznavnih in obiskanih slovenskih muzejev.

Osrednji razstavni prostori TMS so v gradu Bistra. Muzej pošte in telekomunikacij v Polhovem Gradcu deluje v skladu s programom. V letu 2018, kljub poskusom, do ureditev razmerij pri uporabi Polhograjske graščine še ni prišlo zaradi odklanjanja s strani občine. Kljub temu z lokalno skupnostjo in JZ Polhograjska graščina skušamo konstruktivno sodelovati, tudi na EU projektih, kar se kaže tudi v uspešno izpeljanem in sprejetem Polhovem doživljajskem parku.

Status depoja v Soteski zaradi zahteve lastnika KZ Krka po najemnini še vedno ni rešen. Občina Dolenjske toplice je neformalno izrazila interes po odkupu, vendar do pravne ureditve lastništva in uporabe depoja še ni prišlo. MK je pozvalo TMS, da pojasni potrebo po tem depoju. Na TMS menimo, da bi bila najustreznejša rešitev v odkupu s strani občine, ureditev muzeja v sklopu občinske dejavnosti, TMS pa bi lahko prispeval vsebinsko primerne eksponate in strokovno pomoč. Selitev iz teh depojev pa bi v tem trenutku pomenila dodatni najem prostorov na drugi lokaciji in s tem povezane dodatne stroške.

Do dogovora z Mestno občino Novo Mesto glede muzejske zbirke IMV še ni prišlo, dogovarjanja v sodelovanju z Dolenjskim muzeje Novo Mesto pa še potekajo.

V letu 2015 je MK obnovilo objekt v Pivki, ki je bil namenjen depojem treh muzejev, med njimi TMS. Zaradi neustreznosti in pomanjkanja kvalitete izvedbe so se dela podaljšala do konca leta 2016. S selitvijo smo zato lahko začeli šele spomladi 2017. Del oglednega depoja v pritličju smo odprli za javnost septembra 2017, drugi del v prvem nadstropju pa septembra 2018. Zbirke v oglednem delu žal še vedno niso primerno zavarovane. Selitev iz Bistre v zaprte dele depojev bo potekala tudi v letu 2019. Depo na Ptuju urejamo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev. Najeto skladišča JZ RS za blagovne rezerve v Kočevju je zelo polno, saj v njem hranimo predvsem večje predmete – muzealije, ki jih v Pivko ne moremo preseliti.

Depojska problematika ostaja za TMS pereč problem, saj se depoji nahajajo na različnih lokacijah. S tem nastajajo dodatni stroški (neprimernost objekta, najemnina, potni stroški…). Iščemo dolgoročno celovito rešitev, ki bi muzeju prinesla koncentracijo depojskih prostorov, primernih tudi za večje predmete, pri čemer se za to kažejo vedno večje potrebe. Ena izmed možnosti bi bila tudi v Tržiškem BPT, kjer bi lahko depojski prostor našlo več muzejev. Po končani selitvi in zapolnitvi depojev v Pivko bo možno oceniti, koliko prostora za depoje dejansko še vedno potrebujemo.

V letu 2017 smo pripravili načrte za prenovo dvorane s prezentacijo Teslovih poskusov, v letu 2018 pa smo prejeli sredstva MK za prenovo in jo kljub zelo kratkemu roku izvedbe, uspešno končali v novembru. Prostor je sedaj ustrezen (požarna varnost, ogrevanje, zračenje, instalacije, požarno stopnišče). V marcu 2019 načrtujemo uradno odprtje.

Pripravili smo podlage za reorganizacijo kustodiatov. Predlog reorganizacije smo preliminarno že obravnavali na Strokovnem svetu in Svetu TMS, nastal pa je v sklopu delovne skupine, ki je smernice nove organizacije obravnavala na kolegijih. Urejanje tovrstne problematike je proces, ki po sprejetju terja določeno obdobje za implementacijo, spremljanje in sprotno reševanje vrste začetnih izzivov in ev. pomanjkljivosti. Zaradi skorajšnjega postopka reelekcije, hitenje s spremembo ob morebitni menjavi vodstva, lahko pripelje do zapletov. Zato smo se odločili počakati na rezultat reelekcije. Glavni namen reorganizacije je strokovno pokrivanje doslej manjkajočih področij znanosti in tehnike kakor tudi nova konceptualna zasnova muzejske postavitve ob prenovi grajskega kompleksa v Bistri.
Ob tem je potrebno poudariti, da je prenova gradu Bistra nujna. Stanje dela gradu ob cesti je kritično; tako zaradi vlage kot neustreznih posegov s cestiščem, ki poteka neposredno skozi nekdanje samostansko obzidje. Zaradi tega ne razpadajo le okna, temveč tudi čudovit in umetnostnozgodovinsko dragocen omet z bogato štukaturo in fresko Antona Cebeja. Vidne so tudi vse večje poškodbe v notranjosti objekta (lovski oddelek). Zato smo na podlagi zbranih ponudb ocenili strošek izdelave idejnega načrta prenove kompleksa Bistra, ki bi bil podlaga za oceno in iskanje investicijskih sredstev. Želimo si, da bi v letu 2019 prejeli sredstva za izdelavo celovitega idejnega načrta, ki bi bil lahko podlaga za postopno načrtovanje investicije v prenovo kompleksa. Ob tem si v TMS želimo, da bi se našla dolgoročna rešitev tudi za večje predmete, ki jih hranimo v naših depojih in bi jih lahko predstavili javnosti na ustreznem prostoru.

3. Letni cilji posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela - kratek povzetek letnih ciljev iz programa dela

Letni cilji TMS pri uresničevanju javne službe kot v programskem sklopu so bili večinoma izpolnjeni po pričakovanjih.

Realizacija evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2018 pridobljeni in obdelani do stopnje akcesije (269 muzejskih predmetov oz. 90%) je bilo nekoliko nižje od načrtovanega (308). Vendar je bilo dodatnih 261 enot pridobljenega gradiva še v postopku nadaljnje strokovne obdelave (skupno 530 enot), kar skupno pomeni skoraj dvakratni presežek plana. Inventarizacija je presegla načrtovano število predmetov (294%). Digitalizacija sledi inventarizaciji 100 % - digitalna inventarna knjiga. Prav tako smo bili uspešni pri realizaciji števila konserviranih (202%) in restavriranih predmetov (84%). Le teh je nekaj manj, saj je bilo 14 predmetov načrtovanih za razstavo Tehnika za šport (ni bila potrjena s strani MK za leto 2018). Zato smo intenzivno konservirali predmete namenjene v nove depoje v Pivki.

V okviru II. Sklopa smo realizirali vse zastavljene cilje:

- Pedagoško andragoški program
- Dnevi znanosti in tehnike DiZiT

- Elektrifikacija Slovenije / Pozor, Elektrika! (4. 4. 2018 dogodek ob 135 letnici prve žarnice, 6. 11. 2018 odprtje razstave)
- Martin Sever, oče prvega slovenskega kombija (odprtje 17. 5. 2018)
- Ogledni depoji Pivka (15. 9. 2018 odprtje oglednih depojev v prvem nadstropju)
- Verigarji / dopolnitev stalne razstave
- Sodobne komunikacije / program v sklopu pedagoškega in andragoškega programa
- Spremljevalni program ob razstavi za ciljne publike
- Katalog Znanje brez meja
- Vodnik po muzeju Bistra
- *Odprtje razstave Znanje brez meja (2. 3. 2018, prestavljeno na I. 2018 zaradi sanacije dvorane)*

Izdaje kataloga Zgodovina podjetja A.J. Kogoj Ministrstvo za kulturo ni podprlo, zato smo ga nameravali financirati iz sredstev TMS, v kolikor bi nam finančno stanje to dopuščalo. Zaradi pomanjkanja lastnih sredstev izdaja kataloga ni bila mogoča.

Poleti smo morali urgentno zamenjati klimatsko napravo v sobi s serverjem. Investicijske stroške za menjavo klimatske naprave v višini 1221 EUR nam je MK povrnilo z dodatno odločbo.

Drugo polovico leta 2018 je zaznamovala izvedba večje investicije – celovita prenova predavalnice »Nikola Tesla«. Z Odločbo MK smo dne 27.8.2018 prejeli 220.000 EUR sredstev. Zaradi izjemno kratkega roka za izvedbo projekta (do 22. 11. 2018), smo imeli veliko težav pri iskanju izvajalcev, saj so bili zaradi ugodne sezone gradbeni izvajalci večinoma že zasedeni z delom za naročnike. To je bil tudi razlog, da ni bilo možno pridobiti ugodnejših ponudnikov. Kljub vsemu smo uspeli najti izvajalce. MK nam je na podlagi prispelih ponudb odobril dodatna sredstva v višini 8.000 EUR (odločbo prejeli 14.11.2018) in 15.000 EUR (odločbo prejeli 26. 11. 2018). Prenova je potekala izjemno intenzivno in v stalnem konstruktivnem sodelovanju tako s projektantom kot zunanjim nadzornikom kot tudi nadzorom MK, kar je omogočalo tudi nujno prilagajanje projektne dokumentacije in izvedbe glede na obstoječe stanje (po odstranitvi opaža, pohodne površine, …). TMS je s tem pridobil prvo sodobno predavalnico, ki je s sodobno strojno elektro instalacijo in ogrevanjem primerna za obiskovalce in bo nudila ustrezne razmere za demonstracije »Nikola Tesla« kot druge dogodke, predavanja ali manjše razstave. Žal do predavalnice ni dvigala. Upamo, da se bodo v prihodnjih letih našla sredstva tudi za to investicijo. Uradno odprtje načrtujemo v marcu 2019.

4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upoštevaje fizične, finančne in opisne kazalce, določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti.

V I. sklopu, opravljanju javne službe, je bilo število evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2018 **pridobljeni** in obdelani do stopnje akcesije (269 muzejskih predmetov) nekoliko nižje od načrtovanega (308). Vendar je bilo dodatnih 261 enot pridobljenega gradiva še v postopku nadaljnje strokovne obdelave (skupno 530 enot), kar skupno pomeni skoraj dvakratni presežek plana. Zaradi selitve v Pivko in pospešenega procesa inventarizacije, smo v letu 2018 skoraj potrojili načrtovano število novo inventariziranih predmetov (294%), digitalizirali pa smo celotno inventarizirano gradivo v letu 2018 (100,6%). Na spletni strani smo objavili 100% načrtovanih predmetov.

Zaradi selitve v depoje v Pivki, je tudi v letu 2018 veliko število konserviranih predmetov (202%). Nekaj manj je restavriranih, saj nismo obdelovali predmetov za razstavo Tehnika za šport. Kljub vsemu je realizacija 84%. Eno restavriranje načrtovano za zunanjega izvajalca (Šolski center Novo Mesto) ni bilo izvedeno, ker šola ni imela dovolj vpisanih dijakov v program klepar – ličar.

Pritličje oglednega depoja v Pivki smo za javnost odpri 15. 9. 2017 in 15. 9. 2018 prvo nadstropje. Zaradi varnosti predmetov smo pripravili predračune za izdelavo vitrin – steklenih zaščitnih vrat za police, ki bi zaščitile predmete pred poškodbami s strani obiskovalcev in vplivi okolja (cca 25.000 EUR za obe etaži). Investicijo je v svoj program za leto 2018 umestil Muzej novejše zgodovine Slovenije, saj je ta upravljalec objekta. Sredstva za to investicijo še niso bila dodeljena. Zato ogledne depoje ne moremo odpreti za posamezne obiskovalce, temveč so odprti le za organizirane skupine oz. oglede pod nadzorom kustosov in drugega osebja. Zanimanje za ogled odprtih depojev je veliko in v letu 2018 smo beležili več kot 5000 obiskovalcev.

Proučevanje je večinoma potekalo v skladu z načrtovanim programom. Potekalo ni le na treh področjih:
- medicina, ker se projekt »Zdravstveni muzej« ni nadaljeval,
- v zvezi z upravljalskim načrtom Polhograjske graščine s parkom ni bil sklican noben sestanek (nosilec Občina Dobrova – Polhov Gradec),
- ker nismo imeli odobrenih sredstev za izdajo zgodovine podjetja A. J. Kogoj, nismo izdali kataloga.
Dodatno proučevanje pa je potekalo zaradi pridobitve fotografskega gradiva temnice Marjana Smerketa (IJS), urejanja arhiva TMS in proučevanja pisalnih strojev.

Obisk TMS je bil v letu 2018 večji kot l. 2017 za 4% (0,1% več v Bistri in 25% več v MPT). Število brezplačnih vstopnic je bilo manjše za 5%. Prihodek od kart je bil 1% večji kot leto prej. V MPT pa opažamo večje število družin, ki prihajajo v Polhov doživljajski park in nato še v sklopu ogleda v muzej. Z upravljalci parka se dogovarjamo o uskladitvi urnika muzeja oz. da bi bil muzej v sezoni od maja do oktobra odprt tudi v ob sobotah.

Ob pripravi razstave o Elanu (Z Elanom do zvezd) l. 2016 smo spodbudili vodstvo podjetja k vzpostavitvi lastnega muzeja v Begunjah. TMS je bil kot krovna nacionalna institucija za premično tehniško dediščino povabljen k strokovnemu sodelovanju pri postavitvi in v nadaljevanju tudi monitoringu eksponatov. V letu 2017 je Elan začel s prenovo prostorov, Alpski smučarski muzej Elan muzej pa je bil odprt 21. 6. 2018. Poleg tega smo v letu 2018 gostovali z našo razstavo v Tehničkem muzeju Nikola Tesla v Zagrebu, kjer si je razstavo ogledalo 7930 obiskovalcev.

Leto 2018 je zaznamovala večja investicija (243.000 EUR) – prenova predavalnice Nikola Tesla. Kljub izzivom zaradi izredno kratkega roka za izvedbo je bil projekt uspešno izpeljan. Pridobili smo prvo kvalitetno urejeno predavalnico v Bistri in poskrbeli za požarno varnost.

V letu 2018 je TMS uspešno sodeloval v več EU projektih. Tako smo prejeli 11.250 EUR za projekt Sounds of Changes, 32.140 EUR za ICYDK in 16.031 za Noč ima svojo moč. Za projekta LAS: Polhov doživljajski park in Lokalni produkti Blagajeve dežele, bomo sredstva prejeli v letu 2019. Na razpisu JSKD za zaposlitev ene osebe smo prejeli 5.000 EUR.

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela (po potrebi);

V letu 2018 smo prejeli investicijska sredstva za prenovo predavalnice Nikola Tesla v sredini septembra. Za TMS je izvedba projekta predstavljala veliko tveganje, saj je bil za izvedbo izredno kratek rok (proračunsko leto). Zaradi konstruktivnega sodelovanja projektanta, nadzornika, vodja tehnične službe TMS, nadzora s strani MK in vodstva TMS, smo projekt uspešno končali. Želimo si, da bi sredstva za tovrstne investicije lahko prejeli prej in tako z manjšim tveganjem izpeljali projekt.

Zaradi uredbe GDPR je bil potrebno revidirati vse sezname oz. vse evidence podatkov. Od 4868 enot e-naslovov jih je po spremembi zakona ostalo 3221. To pomeni, da jih je bila približno tretjina izbrisana. Razlogi so različni – od tega, da so bili nekateri naslovi neažurirani, sočasno smo naslovnike naslavljali vsi, ki nas je zakon zavezal in so bili prejemniki zasuti s temi sporočili. V prihodnjih letih bomo morali uvesti pospešene ukrepe za pridobivanje ustrezne baze.
.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let – za tiste kategorije, katerih načrtovanje in uresničevanje spremljamo vsako leto in po isti metodiki;

Število evidentiranih in dokumentiranih predmetov, ki so bili v letu 2018 **pridobljeni** in obdelani do stopnje akcesije (269 muzejskih predmetov) je bilo nekoliko nižje od načrtovanega (308). Vendar je bilo dodatnih 261 enot pridobljenega gradiva še v postopku nadaljnje strokovne obdelave (skupno 530 enot), kar skupno pomeni skoraj dvakratni presežek plana. Glede na pretekla leta lahko ugotovimo, da

je bilo evidentiranje (ob upoštevanju tudi pridobljenega gradiva, ki je še v fazi digitalizacije) število večje. Število inventariziranih predmetih je v l. 2017 in 2018 bistveno višje od preteklih let (l. 2018 515 predmetov, l. 2017 584 predmetov, l. 2016 452 predmetov, l. 2015 364 predmetov, l. 2014 165 predmetov). Tudi število konserviranih predmetov je višje. Z izjemo leta 2016, ko smo zaradi Pivke z dodatno pomočjo konservirali in zaplinili 1454 predmetov, sta zadnji dve leti številki večji od povprečja pred l. 2016 za cca 70%. Število restavriranih predmetov v letu 2018 je bilo manjše od povprečja zadnjih let, vendar smo v letu 2018 konservirali večje predmete (razstava Pozor, elektrika!), kar je bilo časovno in kadrovsko zelo zamudno.

Inventarizacija poteka v digitalni inventarni knjigi, zato je število skoraj enako (100,6%). Realizacija digitalnih objav na spletni strani je v skladu z načrtom – 100%. V primerjavi z letom 2017 smo evidentirali 50% več predmetov ter inventarizirali 13% predmetov manj. Število predmetov v akcesiji je zelo težko napovedovati vnaprej. Kadar pride do prevzema večjih kolekcij predmetov, ki jih muzej pridobi občasno z donacijami, se število lahko bistveno spremeni. Bolj načrtno lahko sledimo številu inventariziranih in digitaliziranih predmetov.

Število konserviranih predmetov je dvakrat večje od načrtovanega (358 predmetov več, oz. 202%), restavriranih predmetov pa nekaj manj (7 predmetov manj, oz. 84%. Realiziranih ni bilo 14 predmetov razstave Tehnika za šport, ker razstava ni bila umeščena v program 2018. Dodatno pa smo restavrirali 7 predmetov. Število konserviranih in restavriranih letno niha tudi zaradi različnih vrst predmetov (razlika med zahtevnostjo konservacije smuči ali lesenega ročnega orodja kot npr. tiskarskega stroja). Število konserviranih predmetov v letu 2018 glede na leti 2016 in 2017 je težko primerljivo, saj smo v letu 2016 z dodatno zaposlenimi delavci predvsem konservirali in zaplinjali predmete z namenom selitve v Pivko. Tako smo v letu 2016 konservirali 1454 predmetov, v letu 2017 611, v letu 2018 pa 709, kar je še vedno izjemno veliko (58% manj), pa vendar bistveno več kot je bilo povprečje preteklih let.

Z rednim spremljanjem realizacije in primerjanje z zastavljenimi cilji v programu dela na področju izvajanje javne službe (kolegiji, poročanje), smo dosegli boljšo realizacijo in manjše tveganje za odstopanja.

Obisk TMS je bil v letu 2018 večji kot l. 2017 za 4% in podoben kot v letih 2015 in 2014. Ob tem je število obiskovalcev v Bistri malenkost večje, obisk v MPT pa se je povečal za 25%. Še vedno pa nismo dosegli števila iz leta 2016 (9% manj). Ob pregledu strukture obiskovalcev pa lahko ugotavljamo, da število brezplačnih vstopnic konstantno upada (5% manj kot lani in 25% manj kot l. 2016). Do večjih sprememb ne prihaja v zadnjih letih pri obisku posameznih odraslih in družin. Nekaj večja nihanja so pri obisku skupin odraslih v Bistri, ki jih je bilo v letu 2018 34% manj kot l. 2017. Razlog za večji obisk l. 2017 je bilo sodelovanje s podjetjem igaRelax, ki je v gostilni Bistra predavalo o svojih produktih, nato pa so skupino peljali še v muzej in podobno še z dvema podjetjema iz dolenjske regije. 2018 se je zamenjal najemnik gostilne in s tem tudi njihovo sodelovanje. V letu je opazno povečanje števila skupin otrok, 15% več kot lani oz. v Bistri 21% več kot leto prej. V primerjavi z leti 2014 – 2018 nismo presegli le leta 2016. Počasi, a konstantno, raste število tujcev (4% več kot l. 2017). Prihodek od kart je bil 1% večji kot leto prej, saj je bil večji segment kupljenih kart za otroke. V MPT pa opažamo večje število družin, ki prihajajo v Polhov doživljajski park in nato še v sklopu ogleda v muzej. Z upravljalci parka se dogovarjamo, o uskladitvi urnika muzeja oz. da bi bil muzej v sezoni od maja do oktobra odprt tudi v ob sobotah.

Obisk skupin, ki jih pripelje CŠOD v Bistro pada. Lani jih je bilo 2371 oz. 16% manj kot leto prej oz. 50% manj kot v letih 2013 in 2014. Obisk v MPT pa vsako leto raste (cca 15% letno).
Programi DiZiT so dobro obiskani, število se ne spreminja bistveno. L. 2018 nas je obiskalo 8% več obiskovalcev kot l. 2017, kljub temu pa 8% manj kot l. 2016 oz. 4% manj kot l. 2015.

Finančno smo leto 2018 zaključili s 18.930 EUR presežka prihodkov. Presežek prihodkov je iz EU projektov v višini 17.439, ki so dvoletni, sredstva v višini cca 75% pa smo pridobili v letu 2018. V letu 2018 TMS beleži presežek prihodkov višini 1491 EUR. Sredstva so nam ostala, kljub načrtovani porabi, ker nam izvajalec montaže senčil v predavalnici Nikola Tesla ni poslal e računa v višini 1200 EUR (senčila so bila montirana, računa še nismo prejeli).

Prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe so se v primerjavi z letom 2017 za 23,57 % povečali. Razlika je nastalo iz naslova prejeta sredstva iz proračuna EU. Prihodki od prodaje blaga in storitev na

trgu (tržna dejavnost) so se nam povečali za 50,78 %, zaradi povečane prodaje izdelkov v muzejski trgovini, prihodki iz naslova organizacije dogodkov so manjši za 1,21 %. Za gostinski prostor smo v letu 2018 pripravili nov razpis in pogodbo, uskladili na MK, ki ga je poslalo v soglasje na Vlado RS. Januarja 2019 smo prejeli soglasje in pripravljamo objavo razpisa.

7. **Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oz. župan (op. ni treba, v kolikor ni predpisanih meril) in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika. Priporočljivo je, da si vsak javni zavod za merjenje dosežkov pripravi svoje lastne kazalnike, ki odražajo pogoje delovanja, posebnosti dejavnosti in razmere pri delu;**

TMS že vsa leta skuša racionalizirati poslovanje in stremi h gospodarnosti in učinkovitosti, o čemer govorijo številne primerjave z ostalimi nacionalnimi muzeji; stroški delovanja in programa so med najnižjimi, prav tako število zaposlenih. Kljub vsemu smo eden bolj prepoznavnih slovenskih muzejev, med vodilnimi po številu obiskovalcev in raznolikosti programov ter med najuspešnejšimi pri pridobivanju EU projektov. Če k temu dodamo še velikost muzeja, razdrobljenost dislociranih enot in depojev po vsej državi in široko mrežo sodelovanj z domačimi in tujimi institucijii, je očitno, da skromna javna sredstva zelo koristno in učinkovito uporabimo. Prepoznavnost muzeja se izkazuje tudi s prejetimi priznanji za leto 2018 s področja turizma (In Your Pocket in Tripadvisoir).

V letu 2018 smo tako kot leto prej veliko pozornosti namenili urejanju problematike depojev, ki zaradi potrebnih investicij, najemnin in potnih stroškov (Soteska, Kočevje, Pivka, Ptuj, Borovnica in iskanje rešitev, npr. BPT Tržič) za TMS postajajo vedno večje breme .

Ogromno dela, ki nastaja pri postavljanju razstav in vzdrževanju, za katerega v drugih ustanovah plačujejo zunanje izvajalce, opravimo sami, proizvajamo elektriko in se trudimo pridobiti čim več dodatnih sredstev. V letu 2018 smo nadaljevali s procesom menjave klasičnih z energetsko varčnimi žarnicami in svetili.

Stalno spremljamo finančno stanje TMS, ravno tako mesečno sledimo potnim stroškom.

V letu 2018 smo po večletni analizi pripravili nov urnik delovanja muzeja v Bistri in nov cenik, ki sta stopila v veljavo s 1. 1. 2019. Urnik smo nekoliko poenostavili in v poletnem času ter za vikende podaljšali delovnik. Pri ceniku je največja podražitev pri cenah za posameznega odraslega obiskovalca, vstopnina za mlade in skupine pa ni bistveno dražja.

V letu smo skupaj z Arhivom RS začeli z urejanjem arhivskega in dokumentarnega gradiva in pripravili Pisno strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva Tehniškega muzeja Slovenije (v fazi sprejemanja na Arhivu RS). Na ta način bomo lahko smotrneje uporabili prostor, brez odvečnega gradiva. Dragocenejše gradivo bomo hranili v prostorih na Tržaški, kjer pričakujemo, da JAK odstranil svoje gradivo.

Dvig cen v Bistri bi po naših izračunih, ob enakem obisku kot v preteklih letih, povečati prihodke za cca 15.000 EUR letno, ki jih bomo namenili za obogatitev programa in tekoče vzdrževanje.

Število zaposlenih je bistveno premajhno za nemoteno poslovanje tako velike ustanove; to rešujemo z zunanjimi izvajalci, kar povzroča dodatne stroške. Problematiko rešujemo z zaposlitvami v okviru razpisa za javna dela in racionalno razporeditvijo glede na zaprtje muzeja v Bistri za javnost v zimskem času. Na razpisu za pridobitev javnih del za leto 2018 smo bili uspešni (pet oseb). Poleg tega pa smo pridobili eno osebo na razpisu JSKD in jo zaposlili v MPT.
Uspešni smo bili tudi na razpisu za javna dela za leto 2019.

8. **Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika;**

V TMS uspešno uporabljamo sistem, s katerim mesečno spremljamo izvajanje finančnega načrta in ki omogoča takojšnje ukrepanje v primerih odstopanj. Rezultat te prakse je dolgoletno stabilno finančno poslovanje.
Uredili smo celovito področje upravljanja delovnega časa, od planiranja dela in odsotnosti, do evidentiranja vseh vrst dela in preračuna podatkov za pripravo obračuna plač. V istem sistemu uporabljamo tudi modul Potni nalogi, ki nudijo enostavno upravljanje celotnega procesa službene odsotnosti, od napovedi do izplačila stroškov. Vodstvu omogočajo pregled vseh napovedanih, tekočih in preteklih službenih odsotnosti na enem mestu. V sistemu upravljanja delovnega časa so od lani 2018 tudi javni delavci, študenti, pogodbe o delu.

9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;

V letu 2018 smo realizirali vse programe, ki nam jih je financiralo Ministrstvo za kulturo. Razlika je le v številu evidentiranih in restavriranih predmetov. Vendar je šlo pri slednjem tudi na račun večjega števila inventariziranih predmetov in konserviranih predmetov. Cilje za leto 2019 smo si zastavili v skladu z realnimi pričakovanji in dodatnega dela na inventarizaciji.
Realizirali nismo izdaje kataloga Zgodovina podjetja A. J. Kogoj, ki ga MK ni podprlo in dveh proučevanj, katerih začetek pa ni bil odvisen od TMS (medicina in upravljalski načrt za Polhograjsko graščino). V kolikor se bodo aktivnosti nadaljevale, bomo v TMS začeli s proučevanjem in aktivnostmi.

10. Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialne razmere, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora in podobno

TMS je nacionalni muzej, ki svojih osrednjih razstavnih prostorov nima v prestolnici. Prisotnost muzeja v manjših občinah na obrobju Ljubljane nedvomno ugodno vpliva na lokalne razmere. Muzej je pomemben zaposlovalec ter kupec blaga in storitev, kar pozitivno vpliva na lokalno gospodarstvo. V današnjih okoliščinah je še bolj pomembno dejstvo, da je tudi reden plačnik. Zbirke v Bistri so eden najbolj prepoznavnih in obiskanih muzejev ter najbolje obiskana turistična destinacija v občini Vrhnika (nagradi In Your Pcket in Tripadvisor). Obiskovalci muzeja so priložnost za ostale ponudnike turističnih in kulturnih storitev, kar pa je žal doslej preslabo izkoriščeno. Podobno velja tudi za vse prireditve, ki preko leta potekajo v muzejskem kompleksu. Predstavljanje dejavnosti izobraževanih inštitucij v pedagoškem programu (Dnevi znanosti in tehnike) vpliva na razpoznavnost naravoslovnih poklicev in s tem posredno vpliva na gospodarstvo in socialne razmere. Bistra je z obstoječim javnim prevozom v praksi praktično nedostopna, zato je muzej pomemben generator dohodka tudi za ponudnike organiziranih avtobusnih prevozov. Poleg tega se TMS s prodajo lastne elektrike vključuje v gospodarsko energetsko omrežje.
V Polhovem Gradcu si moramo graščino deliti z lokalnimi uporabniki, ki pa imajo zato vedno na voljo ustrezno infrastrukturo in našo podporo. Muzej pošte in telekomunikacij v Občini Dobrova-Polhov Gradec privabi največ obiskovalcev. V letu 2018 se pozna vpliv medsebojnega sodelovanja v Polhovem doživljajskem parku (povečan obisk).
Na pobudo TMS je Dolenjski muzej prevzel aktivnosti za dogovor prenosa IMV zbirke na njihov muzej in tako tudi s strani Občine Novo mesto zagotovil dodelitev ustreznih prostorov. TMS pa bi tudi v prihodnje skrbel z monitoringom in strokovnimi smernicami za ustrezno ravnanje s predmeti. Postopek še ni končan.
Pri ustvarjanju skupnih programov se povezujemo s ponudniki turističnih storitev in z lokalnimi organizatorji (JZ Ljubljansko barje, ZICV, ….), saj posamezni poskusi kažejo, da so tovrstne akcije v javnosti in pri ciljni publiki dobro sprejete. S Parkom vojaške zgodovine v Pivki smo pripravili skupen produkt, namenjen zadnji triadi OŠ.
Lani je TMS za zaposlil 5 delavcev preko razpisa javnih del in enega preko razpisa JSKD. S tem TMS pozitivno vpliva na socialne razmere v lokalnih skupnostih in omogoča brezposelnim pri spoznavanju novih poklicev. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi se izboljšuje in poglablja. Lokalne skupnosti se vse bolj zavedajo prednosti, ki jih nudi muzej, s čimer naraščata tudi pripravljenost za sodelovanje in

medsebojno razumevanje pri izvajanju programov (Občina Vrhnika, Občina Borovnica, JZ Ljubljansko barje, ZIC, JZ Polhograjska graščina).
Izpostavili bi tudi pomen EU projektov. Projekt Sound of Changes je izjemnega pomena, saj v sklopu tega skrbimo za trajno hrambo zvokov povezanih s tehniko.
ICYDK vpliva na zavedanje pomena varstva intelektualne lastnine, zlasti med mladimi.
V projektu Noč ima svojo moč, ki je zasnovan kot »Znanost za državljane« spodbujamo mlade h kreativnemu razmišljanju in spoznavanju znanstvenega raziskovalnega dela. Z vključenostjo več kot 20 krajev in še številčnejših partnerjev pa širimo poleg zavesti o znanstvenem delu tudi prepoznavnost sodelujočih institucij v projektu ter spodbujanju k naravoslovno tehniškim študijem.
S Polhovim doživljajskim parkom smo se bolj intenzivno vključili v sodelovanje z lokalno skupnostjo in konkretno začutili pozitivne učinke medsebojnega sodelovanja.
4. oktobra smo v sodelovanju s Slovenskim združenjem za požarno varnost, MK, Gasilsko zvezo Slovenije, ZVKD, Gasilsko zvezo Vrhnika in Prostovoljnim gasilskim društvom Verd izvedli posvet Požarna varnost kulturne dediščine. Zanimanje je bilo izjemno. Udeležili so se ga tako delavci in strokovnjaki s področja muzejev kot gasilci in inženirji požarne varnosti iz vse Slovenije. Posvet je bil odlična priložnost za bolj intenzivno povezovanje z lokalno skupnostjo in gasilskimi organizacijami, vsebina posveta pa je odprla vrsto izzivov in nalog, ki jih bomo morali pri svojem delu upoštevati uporabniki in skrbniki kulturne dediščine.

11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj.

V letu 2018 smo bili uspešni pri kandidiranju na razpis za javna dela in tako zaposlili 5 javnih delavcev, ki so nam pomagali kot čuvaji in kot pomoč v restavratorski delavnici. Zaposleni so bili kot sezonski delavci, in sicer od začetka marca do začetka decembra.
Preko razpisa ESS – nosilec JSKD, smo januarja 2018 imeli 2 osebi zaposleni (projekt je tekel od 2017 do 2018), v aprilu pa smo bili ponovno uspešni pri istem projektu in zaposlili eno osebo (projekt 2018-2019).
V letu 2018 smo imeli zaposleni 2 osebi, ki sta nadomeščali zaposleni na porodniškem oz. starševskem dopustu.

Na dan 1.1.2019 je bilo skupno število zaposlenih, ki jih financira MK 31.

V letu 2019 bomo preko javnih del zopet zaposlili 5 oseb, saj smo bili tudi tokrat uspešni pri prijavi na razpis, ki je potekal novembra 2018.

Manjše investicije so bile financirane iz lastnih sredstev (drobni inventar 2.253 EUR in skener 870 EUR, računalniška oprema 4.696 EUR iz EU sredstev). Za urgentno menjavo klimatske naprave nam je MK povrnilo sredstva v celoti v višini 1.221 EUR. Septembra smo s strani MK prejeli investicijska sredstva za prenovo predavalnice Nikola Tesla v višini 220.000 EUR in naknadno še z dvema odločbama v skupni višini 23.000 EUR.

Podpis direktorja in žig:

V _____Ljubljani___, dne____26. 02. 2019

NATALIJA POLENEC
Digitalno podpisal NATALIJA POLENEC
Datum: 2019.02.27 14:12:03 +01'00'